

Aura

Asemanseudun taajaman, valtatie 9 liikennealueen ja Aurajokilaakson osayleiskaava-alueen arkeologinen inventointi 2021

Versio 2

Timo Sepänmaa

Tilaaaja: Auran kunta / Sweco Infra & Rail Oy

Sisältö

Perustiedot	3
Inventointi.....	4
Tulos	6
Kohdeluettelo	7
Yleiskartta.....	8
Muinaisjäännökset	12
2 AURA ALITALO	12
3 AURA ALITALO 2	13
4 AURA HIETALA.....	14
5 AURA ISOSIMOLA	15
16 AURA SUNI-KESKITALO	16
17 AURA TÄHKÄPÄÄ.....	17
18 AURA VANHATALO KAIVOPELTO	18
20 AURA VÄHÄTALO.....	19
21 AURA VÄHÄTALO-LAMILA	20
22 AURA YLHÄINEN.....	22
23 AURA YLISTALO.....	23
24 AURA YLITALO	23
26 AURA JÄRVENOJAN PAPERITEHDAS	24
28 AURA KUUSKOSKEN SAHA JA MYLLY	27
29 AURA AITAMÄKI	29
30 AURA HÖYSTINMÄKI	30
31 AURA LEINAKKALA - SIKILÄ RAJAMERKKI	31
34 AURA PRUNKKALAN KAPPALAISEN VIRKATALO	32
15 AURA SILLANKORVENTIE	32
19 AURA JÄRVENOJA TULLERI	34
27 AURA PRUNKKALAN KAPPELIKIRKKO.....	34
32 AURA KUUSKOSKI TALOT D E F.....	36
33 AURA KUUSKOSKI TALO C	37
Muut kulttuuriperintökohteet.....	38
12 AURA PRUNKKALANKOSKEN MYLLY	38
13 AURA KUUSKOSKI RAKUUNAN TORPPA.....	39
35 AURA KUUSKOSKI TORPPA	40
36 AURA PRUNKKALAN KYLÄMÄKI	40
Löytöpaikat.....	41
1 AURA ALISTALO.....	41
6 AURA JUHOLA	41
7 AURA LEINAKKALA VÄHÄTALO	42
8 AURA LEIPÄLÄ	42
9 AURA METSÄRANTA	43
10 AURA MÄKITALO.....	43
11 AURA PARASTENVUORI	44
14 AURA SEPPÄLÄ PRUNKKALA	45
37 AURA LAMILA.....	45
Muu kohde.....	46
25 AURA VARKAANTIE	46

Kansikuva: Auran kirkko ja sitä edeltäneen kirkon paikka sen eteläpuolella puistossa, pohjoiseen.

Perustiedot

Alue: Kaavan alue käsittää Auran kunnan Aurajoen varret keskustan pohjoispuolelta etelä-lounaaseen kunnan lounaisrajalle n. 11 km matkan. Alue ulottui joen länsipuolella joesta 2 - 3.8 km etäisyydelle ja itäpuolella muutamasta sadasta metristä pohjoisosan 3 km etäisyydelle joesta.

Tarkoitus: Selvittää kaavan alueen kiinteät muinaisjäännökset sekä muut arkeologiset kohteet.

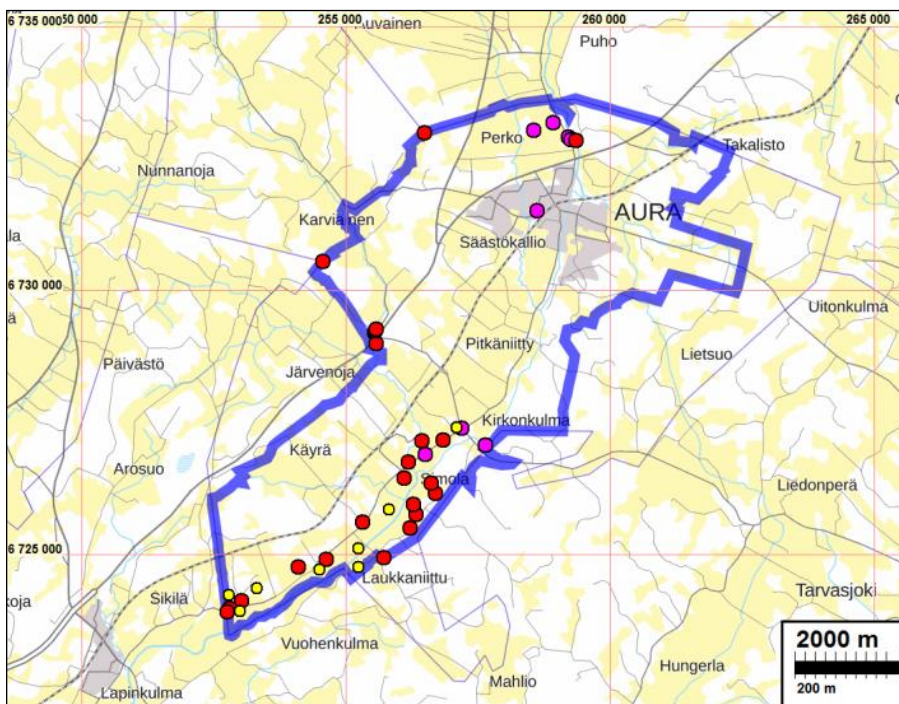
Työaika: Maastotyö 12. – 16.4.2021.

Tilaaaja: Auran kunta / Sweco Infra & Rail Oy

Tekijät: Mikroliitti Oy, Timo Sepänmaa, maastotyössä mukana myös Tomi Kuljukka.

Tulokset Kaava-alueelta tunnettiin ennestään 12 kiinteää muinaisjäännöstä, kaikki kivikautisia asuinpaikkoja sekä lisäksi yksi arkeologinen kulttuuriperintökohde: Prunkkalan kosken myllyn alueen erilaiset jäännökset. Mahdollisia muinaisjäännöksiä tunnettiin kaksi ja kiviesineen löytöpaikkoja 7. Inventoinnissa alueelta todettiin 11 uutta muinaisjäännöstä ja kaksi muuta kulttuuriperintökohdetta, kaikki historiallisen ajan kohteita. Kaikkiaan kaavan alueelta tunnetaan nyt 23 kiinteää muinaisjäännöstä ja neljä muuta kulttuuriperintökohdetta eli 27 arkeologista suojelukohdetta.

Selityksiä: Koordinaatit ja kartat ovat ETRS-TM35FIN koordinaatistossa. Kartat ovat Maanmittauslaitoksen maastotietokannasta maaliskuussa 2021, ellei toisin mainittu. Muinaisjäännösrekisteri on tarkastettu 4/2021. Valokuvia ei ole talletettu mihinkään viralliseen arkistoon, eikä niillä ole mitään kokoelmatunnusta. Valokuvat ovat digitaalisia ja ne ovat tallessa Mikroliitti Oy:n serverillä.

Tutkimusalue rajattu sinisellä. Pallot ovat raportin kohteita, punaiset muinaisjäännöksiä, sinipunaiset mahdollisia muinaisjäännöksiä ja keltaiset löytöpaikkoja

Uusittu raportti

Alkuperäinen raportti (versio 1) jätettiin 19.5.2021. Tämä uusittu raportti (versio 2, 22.7.2021) tehtiin, koska Turun museokeskuksen alueellinen vastuuarkeologi Sanna Saunaluoma ohjeisti puhelinneuvottelussa 20.7.2021 allekirjoittanutta määrittämään uudelleen tiettyjen arkeologisten kohteiden muinaisjäännösstatuksen. Näitä ongelmakohteita olivat pääosin aikaisemmassa raportissa statukseltaan *mahdollisiksi muinaisjäännöksiksi* määritetyt kahdeksan historiallisen ajan talonpaikkaa, joiden ”mahdollinen” status on Saunaluoman mukaan kaavoituksessa ongelmallinen. Tässä uusitussa raportissa kyseisten kahdeksan aikaisemmassa raportissa mahdollisiksi muinaisjäännöksiksi merkittyjen kohteiden status on muutettu museoviranomaisen pyynnöstä kiinteiksi muinaisjäännöksiksi tai muiksi kulttuuriperintökohteiksi, joten raportissa ei enää termiä ”mahdollinen muinaisjäännös” nyt esiinny. Lisäksi yksi aiempi muinaisjäännöskohde on siirretty statukseltaan muuksi kohteeksi (Varkaantie).

Kohteen suojelustatuksen määrittämisessä olemme käyttäneet Museoviraston ohjeistuksia: *Maa-seudun historiallisten asuinpaikkojen inventointi*, sekä *historiallisen ajan kiinteät muinaisjäännökset - tunnistaminen ja suojelu*. Näistä käy ilmi, että historiallisen ajan kohteille on joissain tapauksissa suojelustatuksen määrittäminen hyvin tulkinnanvaraista – kuten humanistisessa tieteessä usein on. Jälkimmäisessä Museoviraston ohjeessa kiinteän muinaisjäännöksen ehdotomana edellytyksenä on se, että siitä on konkreettisia maastohavaintoja ja että sen paikannus on selkeä ja varma. Olimme määrittäneet ne isojakokartoilta paikannetut autiot tonttimaat mahdollisiksi muinaisjäännöksiksi, joista emme (esim. viljellystä pellosta) olleet voineet saada konkreettisia maastohavaintoja ja siten emme myöskään saaneet sen paikannusta varmistettua. Tämä aiemmin noudattamamme ohje on siis kaavoituksen ja suojelun kannalta osoittautunut joissain tapauksissa ongelmaksi, jolloin kyseistä ohjetta ei sitten noudateta.

Inventointi

Auran kunnassa on käynnissä asemanseudun taajaman, valtatie 9 liikennealueen ja Aurajoki-laakson osayleiskaavan laatiminen. Auran kunta tilasi hankkeen kaavakonsultin Sweco Infra & Rail Oy:n välityksellä kaava-alueen arkeologisen inventoinnin Mikroliitti Oy:ltä. Inventoinnin maastotyön teki Timo Sepänmaa apunaan Tomi Kuljukka. Havainnointiolosuhteet olivat pääosin hyvät: routaa ei ollut haitaksi asti ja lumet olivat juuri lähes täysin sulaneet – kynnöspelloilla havaintomahdollisuudet olivat erinomaiset.

Alueella on systemaattisesti inventoitu muinaisjäännöksiä aiemmin v. 1962 (Matti Huurre) ja v. 1999 (Kaisa Lehtonen).

Kaava-alue on suurimmalta osaltaan savi- ja hiesumaita, joista suurin osa on nykyisin viljelyksessä sekä paikoin hyvinkin kivikkoisia moreeni- tai kallioalueita, jotka ovat joko metsää tai talojen pihapiiriä. Hiekkamuodostumia on vain aivan kaava-alueen pohjoisosan koillislaidalla sekä kirkon tienoolla.

Alueen matalimmat osat ovat alueen lounaisosassa, Aurajoen varrella, n. 30 m mpy tasolla. Korkeimmat kohdat ovat alueen keskiosan itälaidalla, Paraistenvuoren koillispuolella, n. 85 m mpy. tasolla. Pääosin alue sijoittuu 45 – 60 m korkeustasojen välille, muinaisen Itämeren Litorinamervaiheen rantatasoille, kampakeraamisen kivikauden ja mesoliittisen kivikauden lopun aikojen jokisuulle. Alueen korkeimmat tasot ovat Itämeren Ancyliusjärvivaiheen lopun rantatasoja. Periaatteessa alueella voi kaikkialla sijaita korkeustason puolesta rantasidonnaisia, kivikautisia muinaisjäännöksiä. Alueelta tunnetaan useita kivikautisia asuinpaikkoja. Rautakautta alueelta ei tunneta lainkaan. On arveltu (mm. Huurre 1962) että se johtuisi alueen pintamaaperän tiukasta

varhaisesta litorinasavesta, joka ei ole soveltunut alkeelliseen maanviljelyyn ja että samalla tasolla ei muuallakaan Varsinais-Suomessa rautakautta juurikaan ole.

Auran kunta on muodostettu v. 1917 kahdesta eri alueesta, Pöytyään kuuluneesta asemanseudusta ja Liedon Prunkkalasta (jonka kappeliseurakunta perustettiin v. 1636). Tutkimusalueella on maita seuraavista kylistä, joissa asutusta (taloja, torppia) on ollut 1700-1800-luvuilla: *Hypöinen, Järykselä, Karviainen, Kaurinkoski, Kinnarla, Kuuskoski, Käetty, Lahto, Laukkaniitty, Leikola, Leinakkala, Leppäkoski, Pitkäniitty, Prunkkala, Puho, Seppälä, Simola, Viitala*. Näiden kylien isojakokartat tarkastettiin, paitsi että Viitalan kylän karttoja ei (internetistä) nyt onnistuttu löytämään. Viitalan kylä on mm. nykyistä Auran keskustaaajamaa. Muiden kylien isojakokartat olivat saatavilla Kansallisarkiston digitaaliarkistosta tai maanmittauslaitoksen arkistosta (usein vain repaleiset konseptit).

Isojakokartoilta pyrittiin paikantamaan mm. autioituneita tonttimaita, sekä siihen merkittyjä rajapisteitä, joissa voisi sijaita isoajonaikainen tai varhaisempi rajamerkki. On mahdollista, että niiden kaikkia arkeologisesti mahdollisesti merkityksellisiä merkintöjä niistä ei nyt noteerattu ja tarkastettu. Valtaosa vanhoista kylätonteista ja erillisten talojen tonttimaista on ollut intensiivisessä käytössä vuosisatoja ja edelleen nykyisinkin ja ne ovat nykyisen maankäytön piirissä, joissa myöhemmät rakennukset, vesi-, viemäri- ja sähköjohtojen rakentaminen sekä muu maan muokaus ovat suureksi osaksi tuhonneet varhaisemmat rakenteet ja kulttuurikerrokset. Sekoittumattomien kerrostumien ja rakenteiden toteaminen tonttien vanhimmasta tai nykyaikaa vanhemmas- ta asutuksesta vaatisi laajoja arkeologisia koetutkimuksia. Arkeologisissa kaava- alueinventoinneissa tämä on koko Suomea koskeva ongelma. Siksi tässä raportissa edelleen asutut kylä- ja talotontit on johdonmukaisesti jätetty pelkästään toteamisen tasolle tai yhdessä tapauksessa ”muuksi kohteeksi”. Näissäkin tapauksissa pätee kuitenkin Muinaismuistolain 285/1963 pykälä 14.

Tutkimusalueella on runsaasti kyliä ja niiden rajoilla kymmeniä rajamerkkejä. Museoviraston ohjeistuksen mukaan ”Ikivanhat kylien, pitäjien rajojen pyykkit ovat kiinteitä muinaisjäännöksiä, vaikka ne olisivat edelleen voimassa olevalla rajalinjalla ja siinä mielessä edelleen ”käytössä””. Auran kaava-alueen osalta kaikki isojakokartoilla esiintyvät rajapisteet ovat edelleen käytössä. Käytössä olevia rajamerkkejä suojaa myös Kiinteistönmuodostamislaki (12.4.1995 / 554). Koska kaikkia rajamerkkejä ei siten katsottu inventoinnissa mielekkääksi tarkastaa, tarkastettiin kylien välisistä rajamerkeistä vain ne, jotka olivat sanallisesti nimetty isojakokarttoihin. Näitä löytyi isojakokartoilta neljä, lisäksi havaittiin (sattumalta) isojakokarttoihin nimeämätön rajamerkki vuodelta 1782 (kohde 31):

N 6730559	E 254539	Höystinmäki rå	kohde 30
N 6731669	E 255785	Päkorpi rå	ei löytynyt – tuhoutunut?
N 6731952	E 258768	Takakaidanpä no 8	ei löytynyt – tuhoutunut?
N 6732989	E 256459	Aitamäki rå	kohde 29

Maastotyön valmisteluvaiheessa tarkasteltiin Maanmittauslaitoksen lidar-pohjaista viistovalomallinnosta jonka avulla haettiin anomaliaita (lähinnä kuopanteita), jotka saattaisivat osoittaa muinaisjäännöstä. Kolmelta alueelta todettiin tällä perusteella kuoppajäännöksiä, jotka kaikki tarkastettiin maastossa. Nämä olivat:

N 6733147	E 259264	kuoppa
N 6730554	E 259855	kuoppia
N 6726012	E 255051	kuoppia

Kaikki osoittautuivat maastotarkastuksessa nykyaikaisiksi (1900-luvun) maan aineksenottokuopiksi.

Kynnöksillä olleet peltotörmät (siis muut kuin tasaiset ja piirteettömät) tarkastettiin. Useimmat alueen pelloista olivat oraalla, kyntämättöminä, heinällä tai oljella, eikä niiden pintapuolinen tarkastelu löytöjen toivossa ollut mahdollista. Kyseisen kaltaisen kaava-alueinventoinnin yhteydessä esim. peitteisten peltoalueiden koekuopitukseen ei ole resursseja, joten niitä ei tutkittu tarkemmin. Metsäalueita katsottiin pistokokein sen perusteella kun laserkeilausaineiston ja paikan päällä arvioitiin maasto arkeologisesti mielenkiintoiseksi – lähinnä kivikauden varalta. Vanhat autiot tonttimaat tarkastettiin (joitain jäi ehkä katsomatta) ja rakennettuja vilkaistiin pintapuolisesti – pihvoja ei tarkasteltu.

Tulos

Inventoinnissa alueelta havaittiin 7 uutta muinaisjäänkökohdetta, joiden statukset vaihtelevat. Alueen halki kulkeva vanha historiallinen tielinja, nykyinen Vanha Tampereentie ja Turuntie eli keskiaikainen ”Varkaantie” (kohde 25) todettiin linjaukseltaan todennäköisesti valtaosaltaan keskiaikaiseksi, mutta koska se Auran kunnan osalta on edelleen pääosaltaan käytössä, asfalttipintainen ja moneen kertaan muokattu, määritettiin sille statukseksi ”muu kohde”. Muutama isoja-kokartalta paikannettu tai muuten huomattu vanha rajamerkki (kohteet 29, 30 ja 31) todettiin kiinteiksi muinaisjäänköiksi. Vanhan paperitehtaan alue kohde 26), Kuuskosken sahan ja myllyn paikka (kohde 28), Punkkalan vanhojen kirkkojen paikka niihin oletettavasti liittyvine hautausmaineen (kohde 27) sekä yksi autioitunut kylätontti. Aikaisemmin tunnetuista kohteista yksi (kohde 11) siirrettiin tässä inventoinnissa statukseen ”löytöpaikka”. Ennestään alueelta tunnettiin 12 kivikautista asuinpaikkaa. Kaikkiaan kaavan alueelta tunnetaan nyt 23 kiinteää muinaisjäänköstä ja neljä muuta kulttuuriperintökohdetta eli 27 arkeologista suojelukohdetta.

21.7.2021

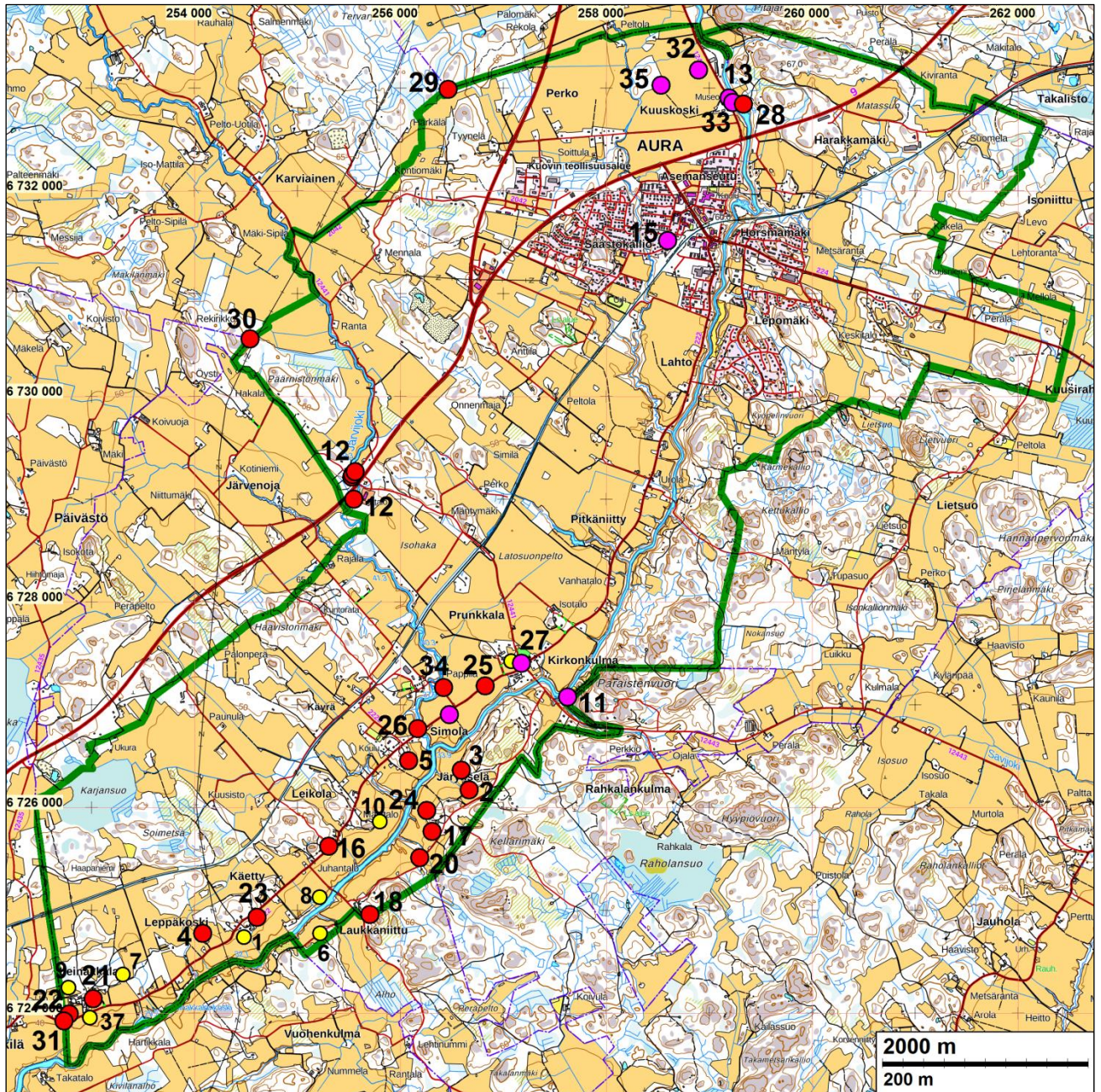
Timo Sepänmaa

Kohdeluettelo

Sarakkeessa **Rno** on tämän raportin kohdenumero.

N	E	Rno	Nimi	Ajoitus	Laji	Tyyppi	Mjtunnus
Muinaisjäännökset (sm)							
6726170	256670	2	ALITALO	kivikautinen	asuinpaikka		19010009
6726363	256593	3	ALITALO	kivikautinen	asuinpaikka		19010009
6724773	254083	4	HIETALA	kivikautinen	asuinpaikka		19010012
6726455	256082	5	ISOSIMOLA	kivikautinen	asuinpaikka		19010010
6725624	255307	16	SUNI-KESKITALO	kivikautinen	asuinpaikka		19010004
6725767	256309	17	TÄHKÄPÄÄ	kivikautinen	asuinpaikka		19010008
6724957	255705	18	VANHATALO KAIVOPELTO	kivikautinen	asuinpaikka		19010013
6725508	256189	20	VÄHÄTALO	kivikautinen	asuinpaikka		19010007
6724139	253016	21	VÄHÄTALO-LAMILA	kivikautinen	asuinpaikka		19010002
6723992	252785	22	YLHÄINEN	kivikautinen	asuinpaikka		19010001
6724929	254611	23	YLISTALO	kivikautinen	asuinpaikka		19010003
6725969	256258	24	YLITALO	kivikautinen	asuinpaikka		19010014
6726768	256170	26	JÄRVENOJAN PAPERITEHDAS	historiallinen	tehdas		uusi
6732841	259334	28	KUUSKOSKEN SAHA JA MYLLY	historiallinen	saha-mylly		uusi
6732987	256464	29	AITAMÄKI	historiallinen	rajamerkki	rajakivi	uusi
6730559	254543	30	HÖYSTINMÄKI	historiallinen	rajamerkki	rajakivi	uusi
6723923	252734	31	LEINAKKALA - SIKILÄ RAJA	historiallinen	rajamerkki	rajakivi	uusi
6727164	256422	34	PRUNKKALAN KAPPALAISEN VIRKATALO	historiallinen	asuinpaikka	kylätontti	uusi
6727075	257628	11	PARASTENVUORI	kivikautinen	asuinpaikka		19000001
6732901	259194	13	KUUSKOSKI RAKUUNAN TORPPA	historiallinen	asuinpaikka	torppa	uusi
6731515	258597	15	SILLANKORVENTIE	historiallinen	hautaus		19000003
6726900	256477	19	JÄRVENOJA TULLERI	historiallinen	asuinpaikka	kylätontti	uusi
6727402	257178	27	PRUNKKALAN KAPPELIKIRKKO	historiallinen	kirkonpaikka		uusi
6733173	258899	32	KUUSKOSKI TALOT D E F	historiallinen	asuinpaikka	kylätontti	uusi
6732858	259231	33	KUUSKOSKI TALO C	historiallinen	asuinpaikka	kylätontti	uusi
Muu kulttuuriperintökohde (s)							
6729215	255530	12	PRUNKKALANKOSKEN MYLLY	historiallinen	eri rakenteita		1000038758
6732901	259194	13	KUUSKOSKI RAKUUNAN TORPPA	historiallinen	asuinpaikka	torppa	uusi
6733027	258534	35	KUUSKOSKI TORPPA	historiallinen	asuinpaikka	torppa	uusi
6727805	257538	36	PRUNKKALAN KYLÄMÄKI	historiallinen	asuinpaikka	kylätontti	uusi
Muu kohde							
6727184	256825	25	VARKAANTIE	historiallinen	tie	tielinja	uusi
Löytöpaikat							
6724738	254480	1	ALISTALO	kivikautinen	löytö		1000014271
6724775	255223	6	JUHOLA	kivikautinen	löytö		1000014272
6724373	253307	7	LEINAKKALA VÄHÄTALO	kivikautinen	löytö		1000014269
6725125	255219	8	LEIPÄLÄ	kivikautinen	löytö		1000014277
6724245	252776	9	METSÄRANTA	kivikautinen	löytö		1000014270
6725860	255803	10	MÄKITALO	kivikautinen	löytö		1000014278
6727420	257078	14	SEPPÄLÄ PRUNKKALA	kivikautinen	löytö		19000002
6723953	252985	37	LAMILA	kivikautinen	löytö		uusi

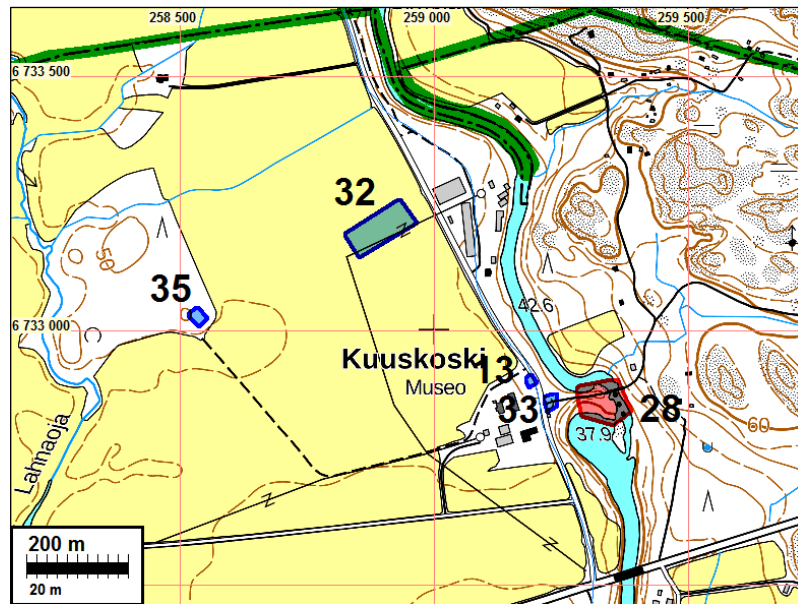
Yleiskartta

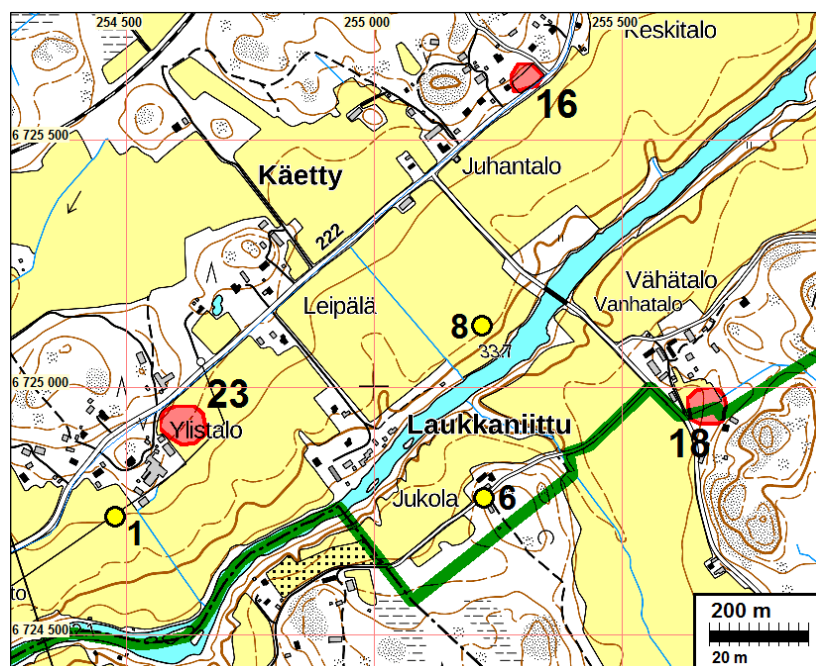
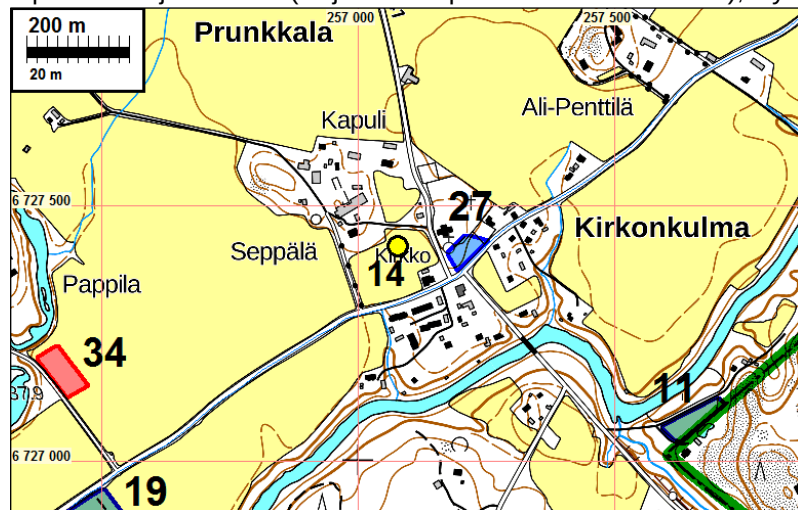
Numerot ovat raportin kohdenumeroita.

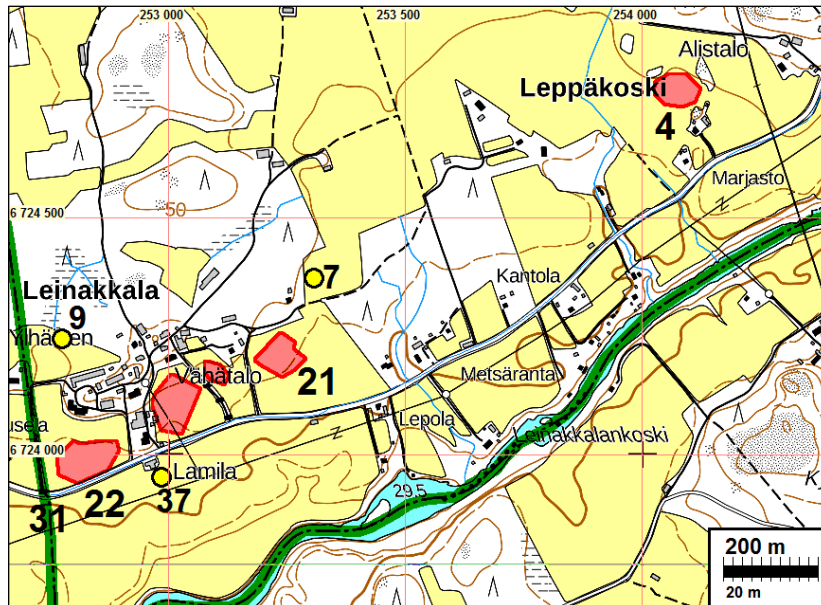
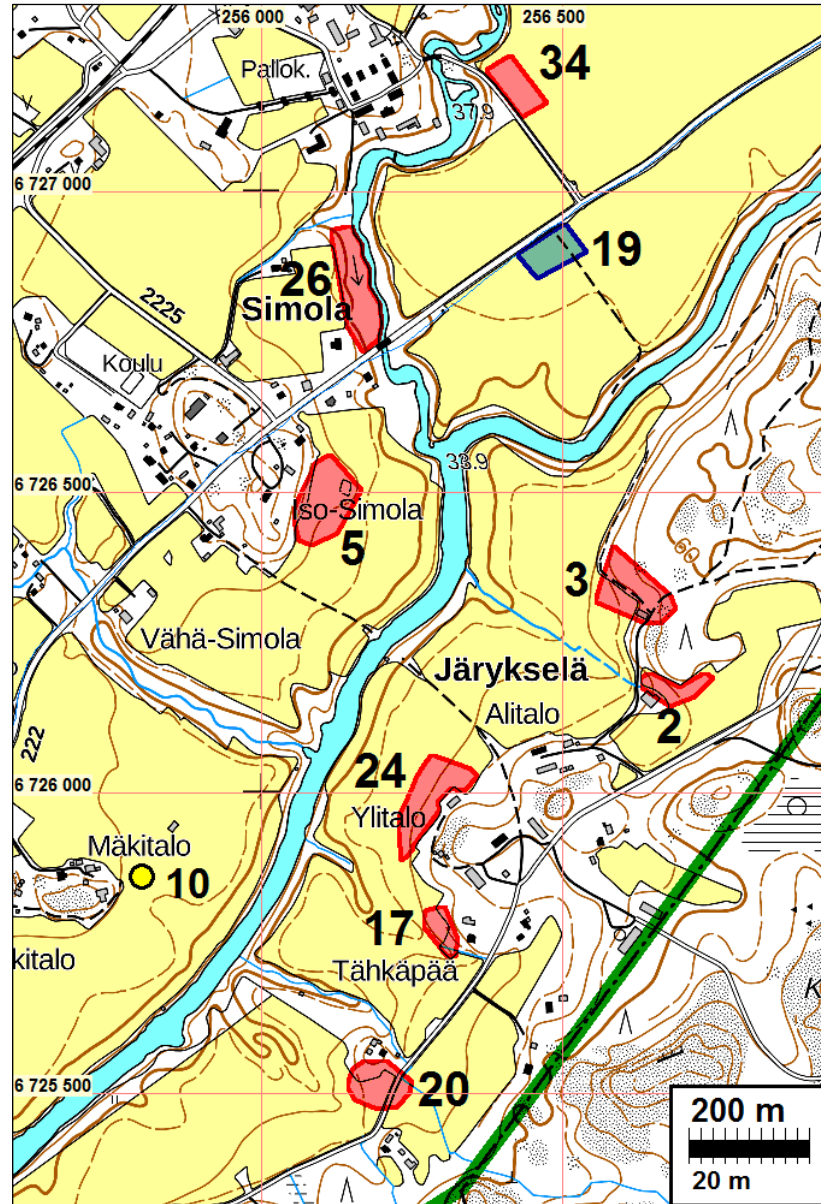
- kiinteä muinaisjäännös ja muut kulttuuriperintökohteet (suojelukohteet)
- sinipunaisella isojakokarttapaikannuksen perusteella todetut muinaisjäännökset
- löytöpaikka

Seuraavilla sivuilla osa-aluekarttoja. Kohdekuvausten yhteydessä myös tarkemmat kartat

Muinaisjäännökset punaisella ja sinisellä (isojakokarttapaikannuksen mukaiset), löytöpaikat keltaisella.

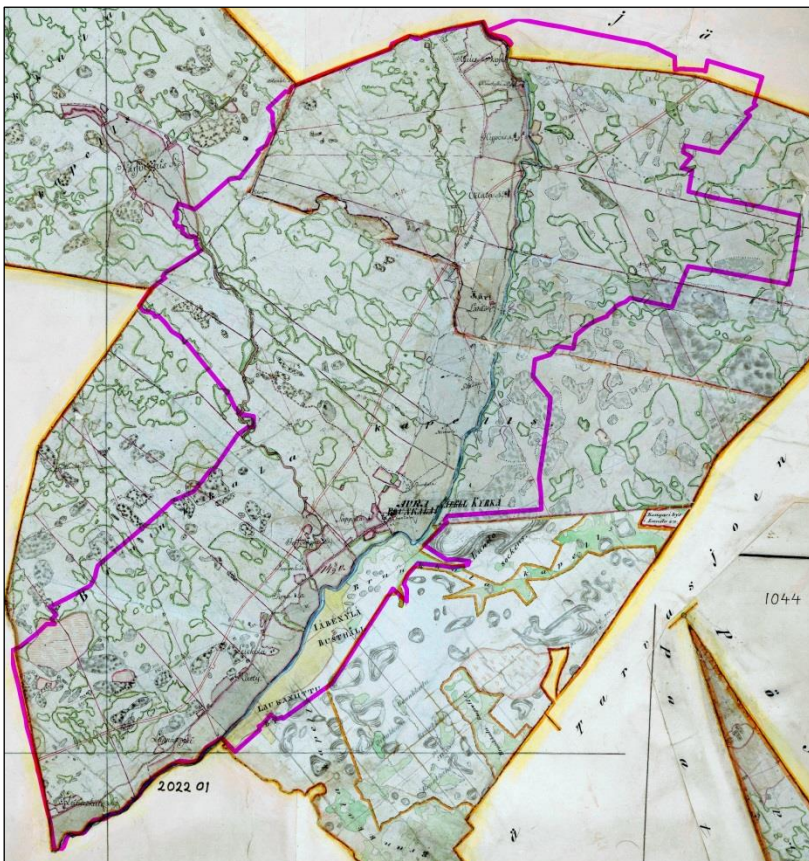

Ylempi kartta on ote ns. kuninkaankartastosta v. 1796 – 1804, siinä on vahvistettu päälle taloja punaisella. Alempi kartta on ote pitäjänkartasta v. 1845, johon on tehty päälle piiroksia 1890 luvulla.

Kartoista huomaa, että asutus on keskittynyt lähes täysin (paria torppaa lukuun ottamatta) aivan Aurajokivarteen ja pääsoin sen länsirannalle.

(Kartat ovat suurennettavissa niin että niissä erottuu talot hyvin)

Muinaisjäännökset

2 AURA ALITALO

Mjtunnus: 19010009

Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)

Ajoitus: kivikautinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6726170 E: 256670

Tutkijat: Tallgren A.M. 1931 tarkastus, Huurre Matti 1962 inventointi, Lehtonen Kaisa et.al. 1999 inventointi, Sepänmaa et.al. 2021 inventointi

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri:
Järykselän Alitalo on Aurajoen itärannalla, Järykselän kylätien pohjoispuolella. Kohde sijaitsee n. 200 m talosta koilliseen olevalla pellolla. Maasto on lounaaseen viettävää peltoharjannetta. Kauempana maasto viettää itään. Tästä pellosta on löydetty pohjalaiset tasataltat ja paikalla käydessään 1931 sai Tallgren sieltä myös kvartseja.

Maa on paikalla karkeaa hiekkaa, johon on ajettu savea. Inventoinnissa löytyi sieltä kvartseja. Ylempänä pellon pohjoispuolella on maasto kallioista kangasta. Alitalosta pohjoiseen kulkeva peltotie kääntyy täällä koilliseen ja kulkee metsän halki Auran kirkolta Liedonperään menevälle kylätielle. Tältä metsätieltä, lounaaseen viettävältä rinteeltä n. 300 m Alitalosta pohjoiskoilliseen löytyi myös kvartsiesine ja muutama iskos. Pellolla olevalta löytöpaikalta on tähän matkaa satakunta metriä, mutta välillä on kalliota. Kysymyksessä voi olla kaksi erillistä asuinpaikkaa. Molemmilta löytöalueilta saatiin löytöjä myös v. 1999 inventoinnissa ja kyseessä lie-neekin laaja-alainen asuinpaikkavyöhyke n. 45 m korkeuskäyrän vaiheilla.

Sepänmaa 2021: Tässä raportissa asuinpaikka-alue on erotettu kahdeksi kohteeksi: entinen alakohde 1 = inventointiraportin tämä kohde nro 2 ja entinen alakohde 2 = inventointiraportin kohde 3, Alitalo 2.

Pelto oli inventointiajankohtana kyntämättä, joten uusia havaintoja ei saatu.

Kartta sivulla 13

Asuinpaikka lännestä, pellossa.

3 AURA ALITALO 2

Mjtunnus: 19010009
 Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
 Ajoitus: kivikautinen
 Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6726363 E: 256593

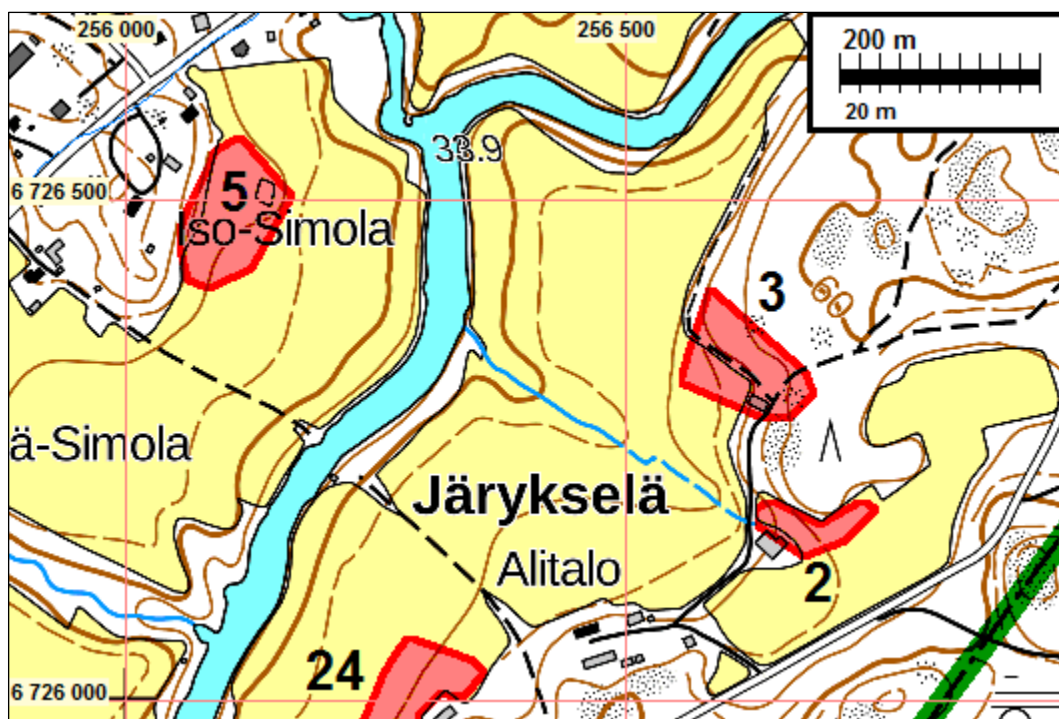
Tutkijat: Tallgren A.M. 1931 tarkastus, Huurre Matti 1962 inventointi, Lehtonen Kaisa et.al. 1999 inventointi, Sepänmaa et.al. 2021 inventointi

Sepänmaa 2021:

Aikaisemmat havainnot kivikautisesta asuinpaikasta olivat pellolta sekä pikkutien itäpuolisesta leikkauksesta.

Vuoden 2021 inventoinnissa todettiin, että asuinpaikkaa on myös hiekkamoreenia olevan harjanteen laella, pellolla olevan asuinpaikka-alueen koillispuolella, jossa oli muutaman vuoden takainen hakkuuaukko ja lähes umpeenkasvaneita istutuslaikkuja. Näistä todettiin kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta. Lisäksi yksi kvartsi-iskos todettiin pikkutien länsipuolella olevan vanhan, umpeenkasvaneen hiekkakuopan leikkauksessa. Koska kyseessä oli aikaisemmin tuntematon osa asuinpaikka-alueetta, osa löydöistä talletettiin.

Havaintojen perusteella kahdesta aikaisemmin tunnetusta asuinpaikan osasta, sekä v. 2021 todetusta alueesta rajattiin yksi yhtenäinen suurehko muinaisjäännösalue.

Asuinpaikkaa tien metsän ja pellon puolella, lännestä

4 AURA HIETALA

Mjtunnus: 19010012
 Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
 Ajoitus: kivikautinen
 Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6724773 E: 254083 Z: 45

Tutkijat: Lehtonen Kaisa et. al. 1999 inventointi, Sepänmaa et.al. 2021 inventointi

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Kivikautinen asuinpaikka melko tasaisella, heikosti lounaaseen viettävällä pellolla. Maaperä on hiekansekaista savea. Asuinpaikkalöytöjä löydettiin inventoinnissa v. 1999 n. 60x80 m alalta 45 m korkeuskäyrän vaiheilla suoritettussa pintapoiminnassa. Löytöalue rajoittuu kaakossa asuinrakennuksiin.

Sepänmaa 2021: Inventointiajankohtana pelto oli kyntämättä, mutta maaperää näkyi hieman olkien alta. Löytöjä ei todettu. Muinaisjäännösrekisterin raja (eli vuoden 1999 inventoinnin löytöalue) noudattelee maaperähavaintojemme perusteella varsin tarkkaan hiekan ja soran sekaista aluetta – rajauksen ulkopuolella maaperä on lähinnä savea.

Asuinpaikka taustalla pellossa talon vasemmalla puolella, lounaasta

5 AURA ISOSIMOLA

Mjtnnus: 19010010
 Status: kiinteä muinaisjäänös (sm)
 Ajoitus: kivikautinen
 Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6726455 E: 256082 Z: 45

Tutkijat: Huurre Matti 1962 inventointi, Lehtonen Kaisa et. al. 1999 inventointi, Tiainen Teemu 2017 valvonta, Sepänmaa et.al. 2021 inventointi

Huomiot: Muinaisjäänösrekisteri:
 Isosimolan talo on melko korkealla mäellä, sen pohjoispuolella laskee Järvijoki Aurajokeen. Kohde on talon itäpuolella, Aurajokeen eli itään päin viettävän pellon yläosassa. Pelto on ylhäältä melko jyrkkä, mutta loivenee jokeen päin.

Isosimolan eteläpuolella, Järykselän kylätien pohjoislaidassa olevassa maaleikkauksessa näkyy vahvasti palomaata ja siinä on myös savitiivisten paloja. V:n 1999 inventoinnissa löytyi paikalta mm. kvartsikaavin, pii- ja kvartsi-iskoksia sekä palanutta luuta keskittyen pellon yläosaan.

Sepänmaa 2021:

Alue oli inventointiajankohtana kyntämättä, joten kohde tarkastettiin vain kauempaa tienvarrelta katsoen. Ei uusia havaintoja.

Teemu Tiainen on tehnyt kaapelikaivannon valvontaa muinaisjäänösalueen luoteislaidalla v. 2017. Kyseisessä tutkimuksessa ei todettu merkkejä muinaisjäänöksestä.

16 AURA SUNI-KESKITALO

Mjtunnus: 19010004
 Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
 Ajoitus: kivikautinen
 Laji: asuinpaikka

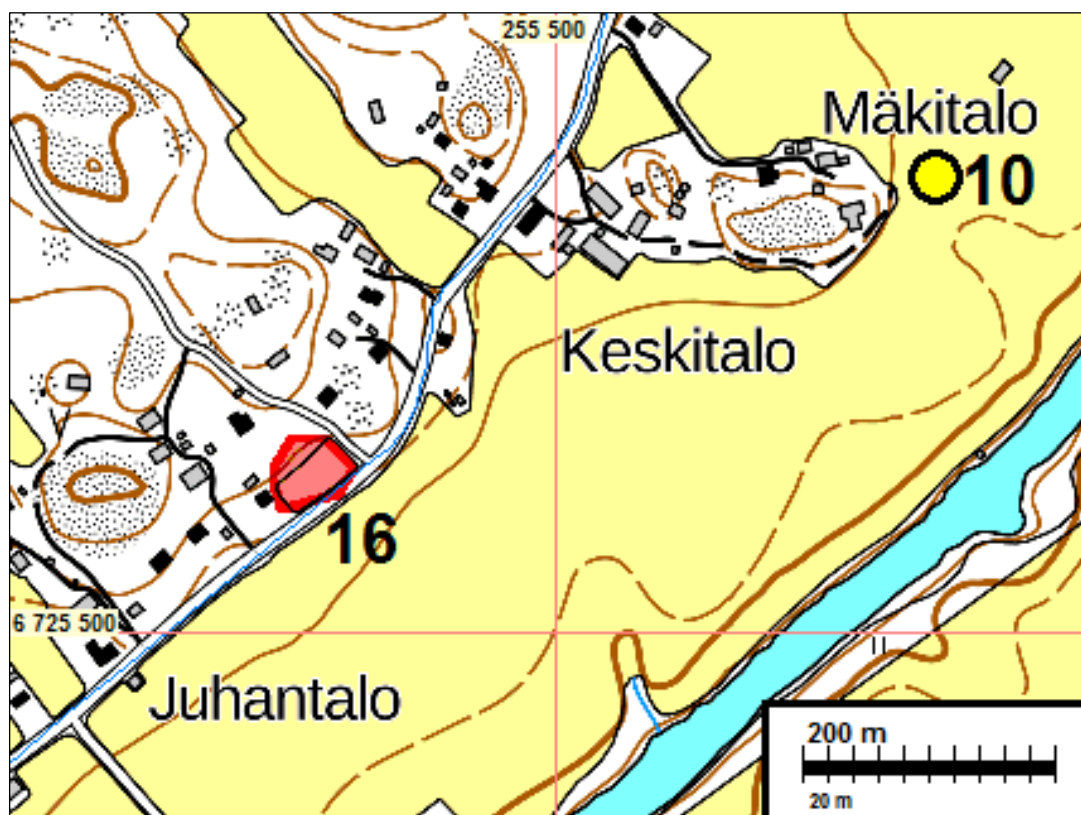
Koordin: N: 6725624 E: 255307 Z: 48 ±2 m

Tutkijat: Huurre Matti 1962 inventointi, Lehtonen Kaisa et.al. 1999 inventointi, Sepänmaa et.al. 2021 inventointi

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri:
 Inventointitilanteessa löytökohte oli perunapello maantien varressa, sen länsipuolella, Kupelan talosta n. 100 m etelään. Pello viettää melko jyrkästi kaakkoon, maantiehen ja Aurajokeen päin. Luoteessa maasto nousee kallioiseksi mäeksi. V. 1999 inventoinnissa havaittiin ainoastaan yksi epämääräinen kvartsi peruna- ja kasvimaassa. Inventoinnin tuloksena on mahdollista, että asuinpaikka on lähes kokonaan tuhoutunut tai se on varsinaisesti sijainnut ylempänä rinteessä, joka nykyisin on talon piha-alue.

Sepänmaa 2021:

Inventointiajankohtana kyseinen pello oli kesannolla, joten uusia havaintoja ei saatu. Myöskään talon piha-alueita ei tutkittu.

Asuinpaikka pellossa kuvan alalla, lounaaseen.

17 AURA TÄHKÄPÄÄ

Mjtunnus: 19010008
 Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
 Ajoitus: kivikautinen
 Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6725767 E: 256309

Tutkijat: Huurre Matti 1962 inventointi, Lehtonen Kaisa et.al. 1999 inventointi, Sepänmaa et.al. 2021 inventointi

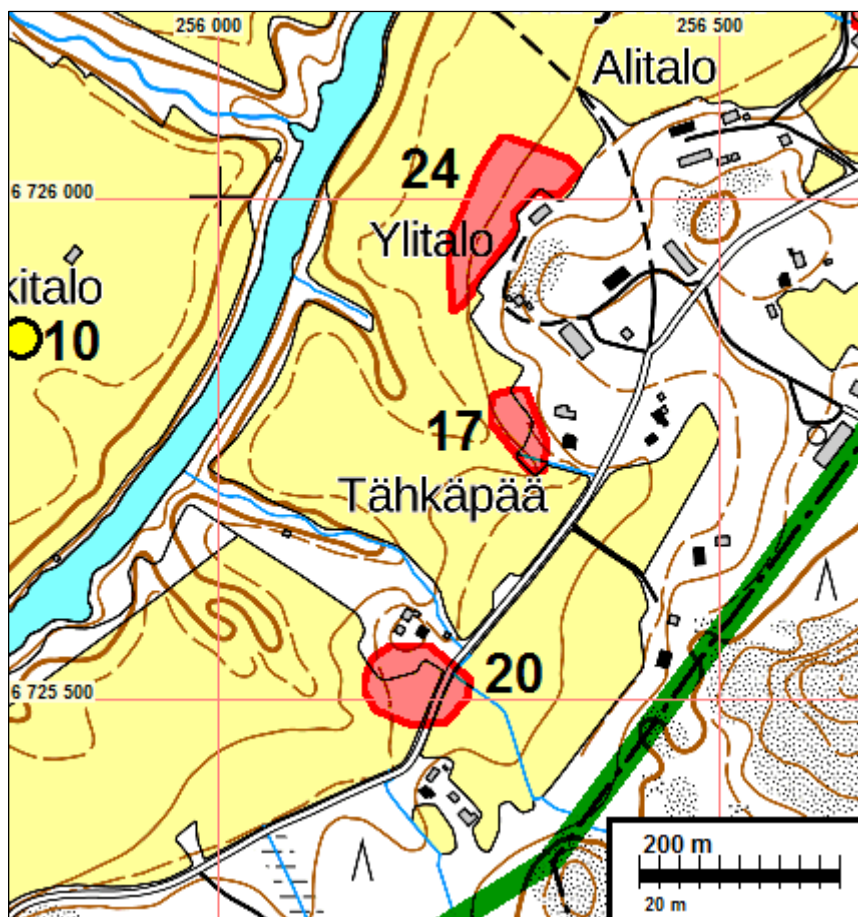
Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri:

Tähkäpään talo on Aurajoen itärannalla Järykselän Ylitalosta n. 100 m etelään, samalla mäellä kuin tämäkin, eteläosassa. Talon länsipuolella on etelään ja lounaaseen viettävä peltorinne. Pellon alapuolella maasto on verraten tasaista Aurajoen törmälle asti lännessä. Paikan eteläpuolella laskee pari ojaa jokeen. Inventoinnissa 1999 löytyi pelloilta muutamia kvartsi-iskoksia. Edelleen n. 200 m luoteeseen löytyi inventoinnissa asuinpaikkalöytöjä, jotka saattavat kuulua samaan asuinpaikkaan, tai osoittavat erillistä muinaisjäännöstä (Järykselä, Ylitalo).

Sepänmaa 2021: Inventointiajankohtana pelto oli kyntämättä, joten uusia havaintoja ei saatu.

Asuinpaikka taustalla pellossa, lounaasta

18 AURA VANHATALO KAIVOPELTO

Mjtunnus: 19010013
 Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
 Ajoitus: kivikautinen
 Laji: asuinpaikka

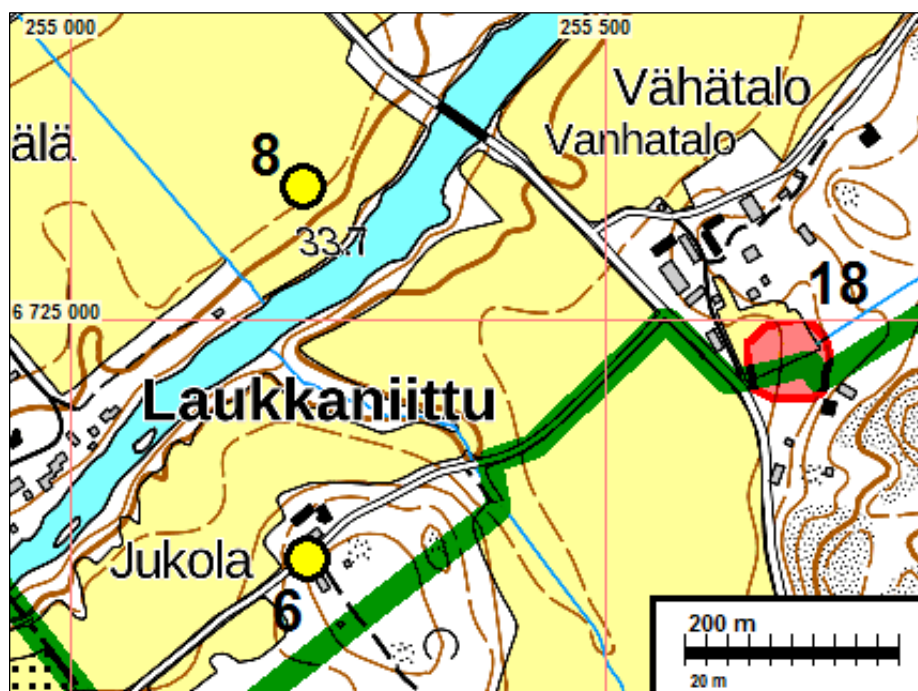
Koordin: N: 6724957 E: 255705 Z: 45

Tutkijat: Lehtonen Kaisa et.al. 1999 inventointi, Sepänmaa et.al. 2021 inventointi

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri:
 Kivikautinen asuinpaikka pienehkön peltokaistaleen ylärinteessä kahden kaivon ympärillä, josta on runsaasti kivikautisia löytöjä. Koska löytöjä on runsaasti suppeahkolta alueelta, on mahdollista että asuinpaikka jatkuu pellon ulkopuolelle metsään. (Auran muinaisjäännösinventointi 1999: kohde 14. Osa Nautelan kokoelmien Vanhatalon Hakapellon löydöistä lienee tästä kohteesta (KM 25910:1-12).)

Sepänmaa 2021:

Sijaitsee vuoden 2021 kaava-alueen rajalla – muinaisjäännösrajaus on osittain kaava-alueen sisällä, osin ulkopuolella. Luoteinen osa muinaisjäännöstä (kaava-alueen sisällä) oli kesannolla olevaa peltoa. Kaakkoinen osa on melko hiljattain (arviolta 10 vuoden aikana) tehty pihanurmikoksi ja siihen on istutettu puita. Muinaisjäännöstä ei tarkemmin tutkittu.

Asuinpaikka tien oikealla puolella, pohjoiseen.

20 AURA VÄHÄTALO

Mjtunnus: 19010007
 Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
 Ajoitus: kivikautinen
 Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6725508 E: 256189

Tutkijat: Huurre Matti 1962 inventointi, Lehtonen Kaisa 1999 inventointi, Sepänmaa et.al. 2021 inventointi

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri:
Kohde on talosta n 700 m koilliseen, Järykselään vievän tien ja Aurajoen välillä aivan Järykselän rajalla oleva pelto. Se viettää länsilounaaseen, jokeen päin, tien itäpuolella maasto kohoaa jyrkemmin. Inventoinnissa 1999 löytyi aivan tien varrelta pellon reunan hiekkamaasta löytöjä. Tästä n. 300-350 m lounaaseen löytyi niin ikään kvartsi-iskos kohdasta x=6720 72; y=2420 14, josta suunnasta myös Huurre löysi pari kvartsia 1962. Mahdollisesti kyseessä on erillinen asuinpaikka.

Sepänmaa 2021:

Paikka tarkastettiin inventoinnin yhteydessä. Pellolla oli hieman edellisvuoden korsi, mutta niistä huolimatta mineraalimaan pinta näkyi melko hyvin. Muinaisjäännösrekisterin rajauksen alueella todettiin melko runsaasti kvartsi-iskoksia sekä yksi hiotun kiviesineen katkelma (koord: N 6725487 E 256207). Löytöjä ei otettu talteen.

Asuinpaikka rajautuu melko tarkasti pellolla olevan hiekkaisen alueen mukaan - ympäröivät peltoalueet, joilta löytöjä ei todettu, ovat savea ja hiesua.

Kartta sivulla 18

Kiviesineen katkelma ja oikealla henkilö (Kuljukka) seisoo sen löytökohdalla

21 AURA VÄHÄTALO-LAMILA

Mjtunnus: 19010002
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: kivikautinen
Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6724139 E: 253016 Z: 43 ±2 m

Tutkijat: Huurre Matti 1962 inventointi, Lehtonen Kaisa et.al. 1999 inventointi, Sepänmaa et.al. 2021 inventointi

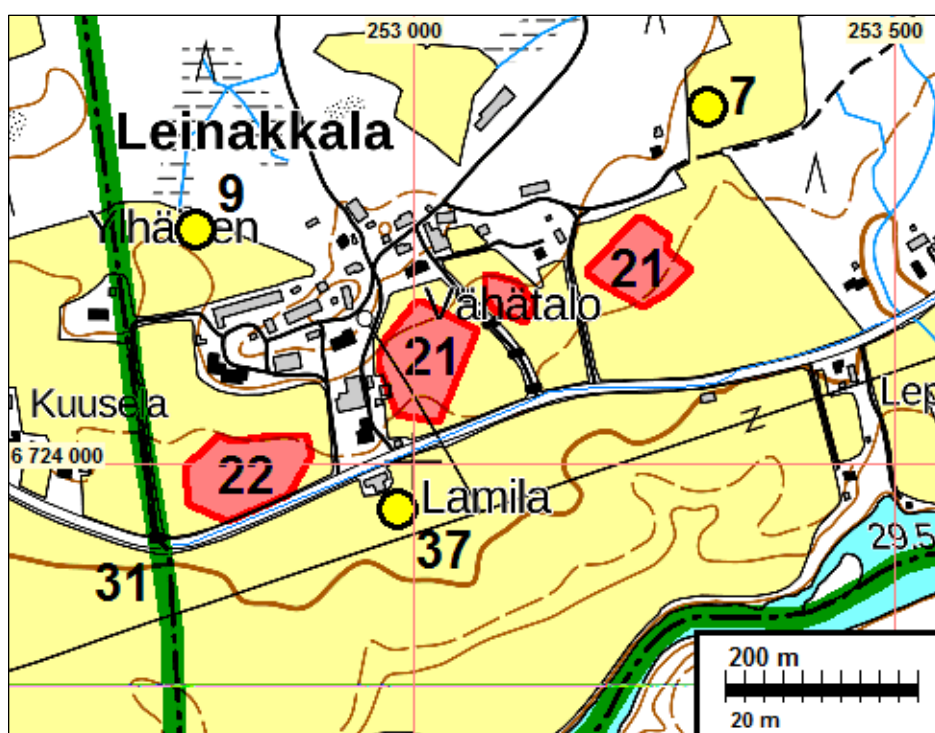
Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri:
Alue on miltei tasaista peltoa. Löytöjä on tehty kahdesta kohdasta 100 m:n päässä toisistaan. Todennäköisesti kuitenkin on kyseessä ainoastaan yksi asuinpaikka. In-

ventoinneissa v. 1962 ja 1999 kohteita on käsitelty erillisinä (kohteet 2 ja 3) V. 1999 inventoinnissa löytyi pieneltä peltolohkolta Lamilan asuinpaikkalöydöistä n. 150 m pohjoiskoilliseen edelleen kolme iskosta, kivilajia ja kvartsia.

Sepänmaa 2021:

Asuinpaikassa on 3 löytöaluetta. Läntisin (N 6724139 E 253016) ja itäisin (N 724209 E 253235) olivat tunnettu jo aikaisempien inventointien perusteella. Vuoden 2021 inventoinnissa todettiin kivikautista asuinpaikkaa (kvartsi-iskoksia) myös näiden väliltä (N 6724184 E 253088). Pintahavaintojen perusteella aikaisemmin rajatut osat asuinpaikasta ovat hiekansekaisilla pellon kohdilla (maaperä muuten savea ja hiesua). Vaikuttaa siltä, että löytöalue ei ole yhtenäinen, vaan koostuu kolmesta erillisestä alueesta. Erityisen runsaslöytöiseltä asuinpaikka ei pintahavaintojen perusteella vaikuttanut.

Keskimmäiseltä alueelta otettiin löytöjä talteen, koska kyseessä oli aikaisemmin tuntematon osa asuinpaikasta. (KM xxxxx – ei vielä luetteloitu)

Asuinpaikan keskiosaa, pohjoiseen

22 AURA YLHÄINEN

Mjtnnus: 19010001

Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)

Ajoitus: kivikautinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6723992 E: 252785 Z: 40

Tutkijat: Huurre Matti 1962 inventointi, Lehtonen Kaisa et.al. 1999 inventointi, Sepänmaa et.al. 2021 inventointi

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri:

Asuinpaikka on aivan Liedon ja Auran rajalla maantien pohjoispuolella, sen ja rajan kulmauksessa. Paikan pohjoispuolella ovat Ylhäisen rakennukset ja idässä, maantien varressa Lamila. Pelto on melko tasaista hiekkamultamaata, länsipuolella on pieni oja. Pohjoisempana maasto kohoaa jyrkemmäksi mäeksi, jolla Ylhäisen rakennukset sijaitsevat.

Lehtonen 1999:

Runsaslöytöinen kivikautinen asuinpaikka-alue. Inventoinnissa löytöinä saatiin mm. keramiikkaa, kvartsikaavin, piitä, kivilaji- ja kvartsi-iskoksia sekä liitupiipun katkelmia. Keramiikka ajoittune lähinnä varhaiskampakeraamiselle ajalle. Lauri Nautela ja Matti Huurre poimineet paikalta asuinpaikkalöytöjä. Löytöjä tuli n. 50 x 20 m:n suuruiselta alueelta. On mahdollista, että Leinakkalan Ylhäisten, Vähätalon (kohde 2) ja Lamilan (kohde 3) asuinpaikat muodostavat laajan, yhtenäisen asuinpaikka-alueen. Leinakkalan Vähätalon asuinpaikka kohteesta n. 200m luoteeseen. Tarkastushetkellä pelto oli kylvetty; aivan tien reunassa oleva pellonosa oli perunamaana, joten sitä ei voitu pintapoimia. Ylhäisten talon luoteispuolella, peltoalueen yläosassa, metsä reunassa oli kivikautiselle asutukselle otollista hiekkaista maata, mutta mitään havaintoja ei täällä tehty.

Sepänmaa 2021:

Inventointiajankohtana pelto oli kyntämättä. Ei uusia havaintoja.

Kartta sivulla 21

Asuinpaikan eteläosaa, lännestä.

23 AURA YLISTALO

Mjtunnus: 19010003
 Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
 Ajoitus: kivikautinen
 Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6724929 E: 254611 Z: 47 ±3 m

Tutkijat: Huurre Matti 1962 inventointi, Lehtonen Kaisa et.al. 1999 inventointi, Sepänmaa et.al. 2021 inventointi

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri:
 Leppäkosken Ylitalo (Ylistalo) on Liedon rajalta n. 2 km Auran kirkolle päin. Talosta n. 100 m koilliseen, kuivurirakennuksen kohdalla maantien kaakkoispuolella olevalta pellolta on löydetty asuinpaikkalöytöjä. Pelto viettää maantiestä lähtien sekä kaakkoon, Aurajokeen, että koilliseen. Löytöjä tuli maantien varresta lähtien pitkin peltorinnettä, ei kuitenkaan koillissuunnassa kovin pitkälle. Sen sijaan kuivurista taloon päin asuinpaikka ilmeisesti jatkuu. Alempana jokeen päin maasto loiveni hiukan ja täältä, Ylitalon kaakkoispuolelta, löytyi kivi-iskos KM 15618:12, joka on tietysti voinut kulkeutua ylempää. Aurajokilaakson inventoinnissa v. 1999 löytyi edelleen talon lounaispuoliselta pellolta pii- ja kivilaji-iskos, joten asuinpaikka saattaa jatkua tähän suuntaan.

Sepänmaa 2021: Inventointiajankohtana pelto oli kyntämättä. Ei uusia havaintoja.

kartta sivulla 15

Asuinpaikkaa koillisesta

24 AURA YLITALO

Mjtunnus: 19010014
 Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
 Ajoitus: kivikautinen
 Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6725969 E: 256258

Tutkijat: Lehtonen Kaisa et.al. 1999 inventointi, Sepänmaa et.al. 2021 inventointi

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri:
Kivikautista asuinpaikkaa Järykselän Ylitalon länsipuolella rinnepellon yläosassa 45 m korkeuskäyrän vaiheilla, n. 200 m matkalla. Asuinpaikka saattaa liittyä n. 200 m kaakossa sijaitsevaan Tähkämpään asuinpaikkaan. Joka tapauksessa kuuluu Aurajoen itärannan kivikautiseen asuinpaikkavyöhykkeeseen. Maaperä on hiekansekaista savea ja inventoinnissa v. 1999 löytyi pellon yläosasta piitä ja kvartseja. Löytöalueen syvyys oli n. 20-30 m pellon yläreunasta.

Sepänmaa 2021:

Inventointiajankohtana pelto oli kyntämättä. Ei uusia havaintoja.

Alueen pohjoisosasta muutama kymmentä metriä itään, ladon itäpuolella on metsää kasvavan rinteiden ala-osa hiekkamaata. Tälle alueelle (siis muinaisjäännösalueen ulkopuolelle) kaivettiin kolme koekuoppaa n. 10 x 20 m:n alalle. Merkkejä muinaisjäännöksistä ei tavattu.

Kartta sivulla 18

Asuinpaikkaa pellossa, länteen.

26 AURA JÄRVENOJAN PAPERITEHDAS

Mjtunnus: (uusi kohde)

Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)

Ajoitus: historiallinen

Laji: tehdas

Koordin: N: 6726768 E: 256170

Tutkijat: Sepänmaa et.al. 2021 inventointi

Huomiot: Wikipedia:

Ensimmäinen kaupallinen paperitehdas Suomeen perustettiin 1764 Turun lähelle Järvenojan kylään. Vuoteen 1770 mennessä se työllisti kahdeksan henkilöä, ja se valmisti painopaperia, nuottipaperia, musiikkipaperia ja raskasta käärepaperia. Vuonna 1794 tehtaan omistus siirtyi J. C. Frenckellille. Tehdas toimi vuoteen 1820, jolloin laitteet siirrettiin muualle ja rakennukset purettiin.

Sepänmaa 2021:

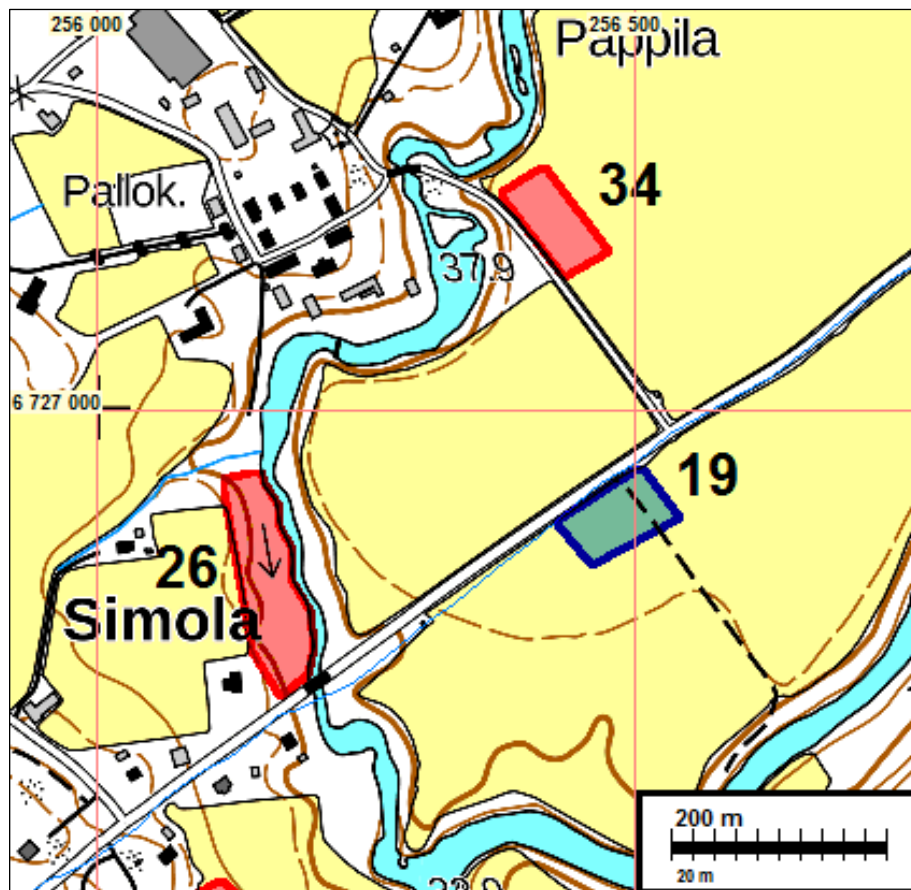
Alue on rakentamaton ja kasvaa vanhaa kuusimetsää. Selviä, oletettavasti tehtaanseen liittyviä rakenteita todettiin vain yksi (N 6726827 E 256158): kohdalla on 6 m:n pituinen (S-N -suunnassa) kivirivi, joka koostuu viidestä halk. n. 0,5 m kivistä, lisäksi yksi kivi on pohjoispään länsipuolella. Kivirivin länsipuolelle tehtiin yksi koe-kuoppa, jossa todettiin noen ja hiilensekaista maata sekä 1 kpl punasavikeramiikkaa. Aivan ilmeisesti kyseessä on jonkin rakennuksen perustus. Merkkejä tulisijasta ei maanpinnalle ollut näkyvissä.

Alueen poikki kulkee pohjois-etelä -suunnassa muutaman metrin levyinen pengerrytetty tienpohja. Vuoden 1963 peruskartalla (2022 02) kohdalle on merkitty kärrypolku. Inventoinnin puitteissa ei ollut selvitettävissä onko kyseinen tienpohja paperitehtaan aikainen vai mahdollisesti myöhempi.

Alueen pohjoisosassa, koordinaattipisteessä N 6726928 E 256132 oli soikea, noin 3 m pitkä ja hieman yli 1 m levyinen kuopanne, syvyydeltään muutama kymmentä senttimetriä. Sitä kiersi noin metrin levyiset matalat maavallit. Vallille tehdyssä koe-kuopassa ei ollut todettavissa selvää maannosta. Ulkoisen rakenteensa perusteella kuopanne oli täysin nauriin kaskiviljelyyn liittyvien ns. naurishautojen kaltainen. On mahdollista, että kuopanne liittyy paperitehtaan aikaisiin rakenteisiin, mutta mahdollista on myös, että se on huomattavastikin paperitehdasta nuorempi naurishauta.

Isojakokartoille on tehdasalueen länsireunalle, Järvenojan ja Simolan kylien rajalle merkitty ”Ridanoja Rå – N:o XVIII” – niminen rajamerkki. Tätä ei löytynyt. Sen sijaan tämän oletetulta kohdalta parikymmentä metriä etelään, kohdalla jossa kylänraja tekee muutaman asteen käännöksen, pellon ja metsän rajalla, todettiin rajamerkki n:o 14. Kohdalla (N 6726912 E 256117) on kaatunut laakakivi, kooltaan 85 x 30 x 15 cm. Kiven toisella laakapinnalla on noin 10 cm korkuisin numeroin merkitty n:o 14.

Tehdasalue kuului Järvenojan kylään. Kylän isojakokartalle (v. 1780-84) tehdasrakennus on piirretty, samoin myös Simolan kylän (v. 1780) isojakokartassa. Jälkimmäisessä on tehtaan tonttialue merkitty. Tämän inventoinnin muinaisjäännösrajaus on tehty Simolan kylän isojakokartan perusteella.

Alueen maastoa, soikea painanne ja alla oik rajamerkki

28 AURA KUUSKOSKEN SAHA JA MYLLY

Mjtunnus: (uusi kohde)
 Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: saha ja mylly

Koordin: N: 6732841 E: 259334

Tutkijat: Sepänmaa et.al. 2021 inventointi

Huomiot: Sepänmaa 2021:
 Vuoden 1587 myllyveroluettelossa on mainittu Kuuskosken mylly. Myöhemmissä lähteissä Kuuskosken jauhomylly on perustettu 1720-luvulla. Saha perustettiin 1770-luvulla. 1898 mylly on toiminut myös sähkögeneraattorina Kuuskosken tilan tarpeisiin.
 Kohdalla on siis toiminut myllyjä ja muita vesivoimaa käyttäviä laitteita ainakin keskiajan ja uuden ajan taitteesta ilmeisesti 1900-luvun alkupuolelle. Tietoa, milloin viimeiset sahat, myllyt ja sähköntuotanto alueella ovat loppuneet, ei tämän inventoinnin yhteydessä selvitetty.
 Alueella on runsaasti erilaisia ja aivan ilmeisesti eri-ikäisiä rakenteita. Mm. kallioon hakattuja virtauskanavia, rakennusten ja rakenteiden kivistä ja tiilistä tehtyjä rakenteita, kanavien yli kulkevia kivirakenteisia siltoja, vesialueella olevia erilaisia patorakennelmien jäännöksiä, myllynkiviä yms. Alueella on siis myös vedenalaisia muinaisjäännöskokonaisuuteen liittyviä rakenteita.
 Inventoinnissa todettiin, että rakenteita ja niiden jäännöksiä alueella on ainakin noin 100 x 100 m alueella. Niitä ei tämän inventoinnin yhteydessä enempää kartoitettu tai dokumentoitu.

Vanhoilla kartoilla kohteen eri-ikäisistä rakenteista ja vaiheista on selvitettävissä runsaasti lisätietoa. Kuuskosken kylän isojakokartalla v. 1782 alueelle on piirretty sahaan liittyviä rakennuksia sekä tähän liittyviä osittain vedenalaisia patorakennelmia.

Vuoden 1879-80 kartalla alueella on (jotakuinkin samalla paikalla kuin v. 1782 saha) suurehko myllyrakennelma sekä tähän liittyviä virtapaikassa olevia rakennelmia.

Vuoden 1963 peruskartalla (2022 02) alueelle on merkitty kolme ”kylmää” rakennusta.

Alueella on vuoden 2021 inventoinnin perusteella runsaasti säilyneitä rakenteita eri ajoilta. Alue on hyvässä kunnossa ja virkistyskäytössä.

Myllyn alueen maastoa

29 AURA AITAMÄKI

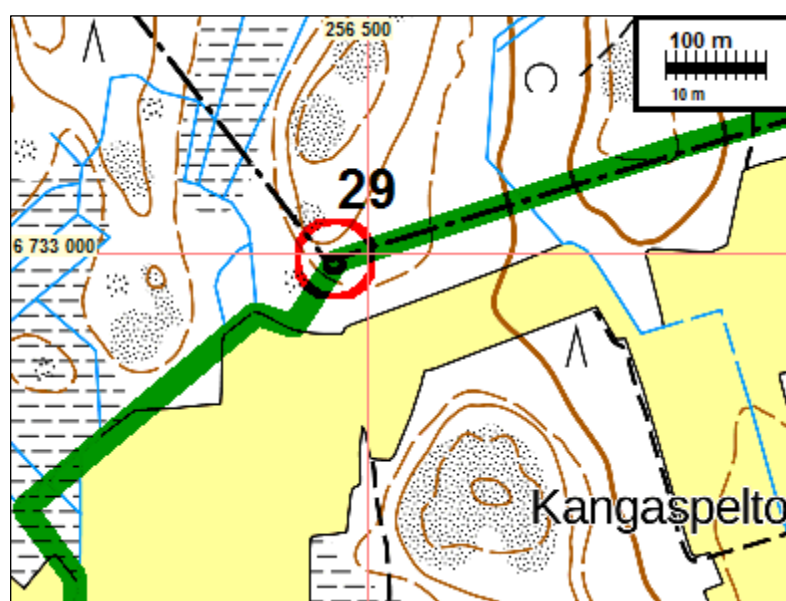
Mjtnnus: (uusi kohde)
 Status: kiinteä muinaisjäänös (sm)
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: rajakivi

Koordin: N: 6732987 E: 256464

Tutkijat: Sepänmaa et.al. 2021 inventointi

Huomiot: Sepänmaa 2021:
 Rajamerkki nyk. Auran ja Pöytyän rajalla – kuitenkin kokonaan entistä Pöytyä -
 usean kylän yhteisessä rajapisteessä. Kylät: Pöytyä Auvainen, Aura Karviainen,
 Aura Kuuskoski. Lisäksi useiden kantatilojen yhteinen rajapiste. Isojakokartoilla
 (Karviainen 1779-84, Kuuskoski 1782) nimellä "Aitamäki rä n:o V".

Paikalla on noin 2 x 1,5 x 1,5 m maakivi. Kiven pystyseinä osoittaa etelään, mutta
 tällä tai muussakaan osassa kiveä ei ole merkintöjä. Kiven heti eteläpuolella on n.
 1,2 x 1,2 x 0,4 m kokoinen rajamerkin kivistä ladottu jalusta, jonka päällä on pys-
 tyssä 50 x 40 x 25 cm kivi. Tämän eteläsivulle on hakattu noin 10 cm korkuisin
 numeroin "179".

30 AURA HÖYSTINMÄKI

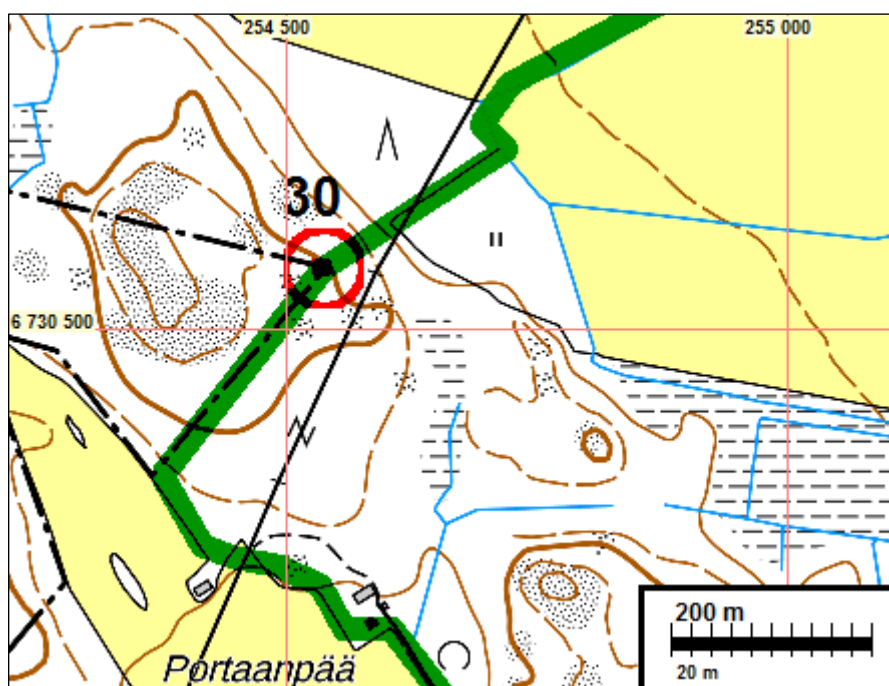
Mjtnnus: (uusi kohde)
 Status: kiinteä muinaisjäänös (sm)
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: rajakivi

Koordin: N: 6730559 E: 254543

Tutkijat: Sepänmaa et.al. 2021 inventointi

Huomiot: Sepänmaa 2021:
 Liedon Nautelan kylän ja Auran Karviaisen, Kinnarlan ja Järvenojan kylien yhteinen rajapiste. Isojakokartalla (Karviainen 1779-84) nimellä "Höystinmäki n:o VIII".

Rajamerkki koostuu viidestä suuresta kivistä. Keskellä on pystykivi, kooltaan 1 x 0,6 x 0,8 m. Tämän eteläsivulla on 12 cm korkuisin numeroin hakattu "108". Tämän ympärillä on neljä halkaisijaltaan 0,6 - 0,7 m kiveä.
 Ympäristö on kivikkoista, pääasiassa mäntyä kasvavaa kangasmetsää.

31 AURA LEINAKKALA - SIKILÄ RAJAMERKKI

Mjtunnus: (uusi kohde)
 Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: rajakivi

Koordin: N: 6723923 E: 252734

Tutkijat: Sepänmaa et.al. 2021 inventointi

Huomiot: Sepänmaa 2021:t
 Auran Leinakkalan ja Liedon Sikilän kylien rajalla, Heikolantien ja Vanhan Tampe-
 reentien (entinen Varkaantie) risteyksen luoteislaidalla, tien ja ojan välissä on van-
 ha, hieman vaurioitunut rajamerkki.
 Merkki koostuu vinossa olevasta pystylaakasta, kooltaan 150 x 60 x 30 cm ja sen
 itäsyryllä noin 1,3 x 1 m alalla olevasta lohkokivistä tehdystä jalustasta, joka on
 osittain tuhoutunut. Laakakiven koillissivulla on 15 cm korkuiset hakkaukset:
 RP
 1782

Isojakokartalle (Leinakkala 1780-82) kohdalle on merkitty rajamerkki n:o III. Ympä-
 ristö on tienvartta, peltojen ympäröimää.

Kartta sivulla 21

34 AURA PRUNKKALAN KAPPALAISEN VIRKATALO

Mjtunnus: (uusi kohde)
 Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: asuinpaikka: kylätontti

Koordin: N: 6727164 E: 256422

Tutkijat: Sepänmaa et.al. 2021 inventointi

Huomiot: Sepänmaa 2021: Isojakokartalle (Järvenoja 1780-84) on merkitty talotontti n:o 9, selitysosiossa "Capellans bohl". Pitäjänkartalla (1845) kohdalle on merkitty "Jerf-venoja by". Myöhemmillä kartoilla kohdalla on vain peltoa.

Kohta oli inventointiajankohtana peitteinen, joten pellon pinnasta ei saatu havaintoja. Alueelle tehtiin yksi koekuoppa (N 727164 E 256422). Noin 25 cm paksuisen kyntökerroksen alla oli tiivis, n. 20 cm paksuinen lähes musta noensekainen kerros, jossa oli runsaasti tiilensiruja. Tämä tulkittiin kulttuurikerrokseksi - mahdollisesti tulipalon aiheuttamaksi. Katsoimme, että tämä havainto riittää osoittamaan, että alueella on kyntökerroksen alla kulttuurikerrosta - mahdollisesti myös rakenteita. Kyseessä on siis kiinteä muinaisjäännös. Muinaisjäännösrajaus tehtiin isojakokartalle merkityn tonttimaan perusteella.

Kartta sivulla 26

Tonttimaata etelästä, oikealla koekuoppa jossa kyntökerroksen alla nokinainen palokerros

15 AURA SILLANKORVENTIE

Mjtunnus: 19000003
 Status: kiinteä muinaisjäännös
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: hautaus: ruumishauta

Koordin: N.: 6731516 E: 258605

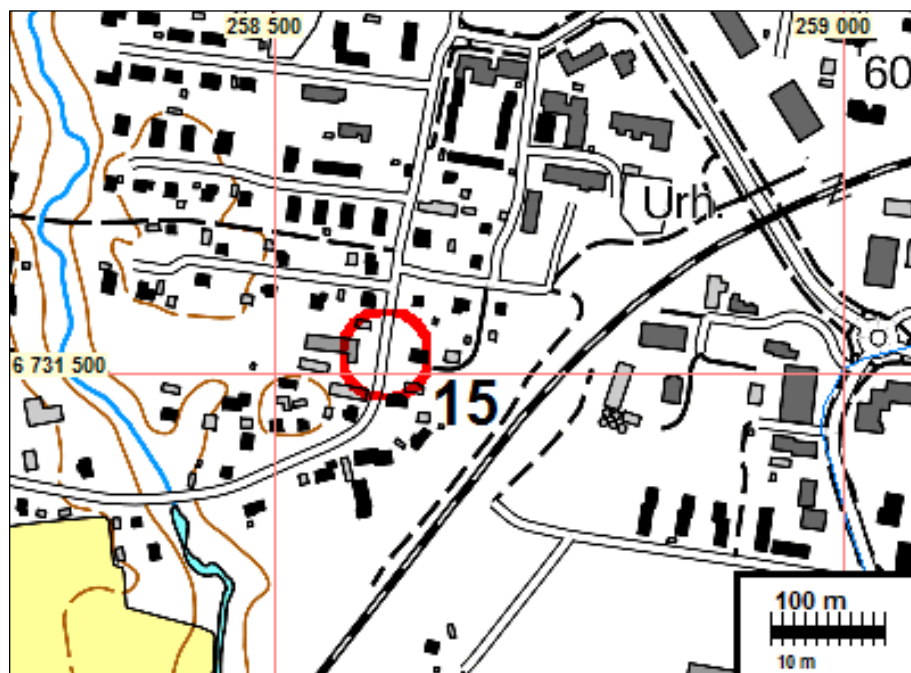
Tutkijat: Ikäheimo Janne 1990 tarkastus, Lehtonen Kaisa et.al. 1999 inventointi, Sepänmaa et.al. 2021 inventointi

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri:
V. 1990 viemäritöissä n. 1 m syvyydestä löydetyn laudan alta löytynyt ruumishauta suhteellisen hyväkuntoisine luu- ja tekstiilijäänteineen. Perimätiedon mukaan alueelle on 1800-luvulla haudattu koleraan kuolleita. Kaivuutöissä ei kuitenkaan havaittu muita hautoja, joten alueelle haudattujen lukumäärä ei ole tiedossa.

Huomiot: Sepänmaa 2021:
Ikäheimon (1990) tarkastusraporttia ei löytynyt digitoituna, joten koordinaattipistettä ja muinaisjäännösrekisterin referaattia tarkempia tietoja ei inventoijilla ollut käytettävissä.
Kohta on tien alla ja lähiympäristö pääasiassa rakennettua. Kohdan länsipuolella on kevytrakenteinen puinen varastorakennus, jonka lähiympäristö pihamaata. Mikäli hautoja on laajemmalla alueella kuin v. 1990 todetulla kohdalla, voi ehjiä hautoja olla rakennuksen alla ja ympäristössä. Kohdetta ei tutkittu koekuopittamalla.

Kohta on Viitalan kylää, josta isojakokarttaa ei löytynyt digitoituna. Siten ei saatu selvitettyä, minkälainen kohdan maankäyttö oli 1700-luvun lopulla. Pienimittakaavaisemman ja yleistetyemmän pitäjänkartan (v. 1845) perusteella kohta on Viitalan kylän laajan viljelysaukion länsiosassa. Asutusta ei kyseisen kartan perustella tuolloin ole ollut muutaman sadan metrin etäisyydellä kohteesta.

Museoviraston ohjeistusta ”Historiallisen ajan kiinteät muinaisjäännökset – tunnistaminen ja suojele”, s. 79-80 tulkiten, kohteen statukseksi määritettiin kiinteä muinaisjäännös. Perusteluna tälle ovat konkreettiset todisteet alueelta löytyneestä haudasta sekä paikkaan liittyvä perimätieto 1800-luvun alun kolerahautausmaasta. Muinaisjäännösalueeksi arvioitiin tässä inventoinnissa muutaman aarin laajuinen alue v. 1990 todetun hautauksen ympäristössä – pääasiassa tien alla.

19 AURA JÄRVENOJA TULLERI

Mjtunnus: (uusi kohde)
 Status: kiinteä muinaisjäännös
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: asuinpaikka: talotontti

Koordin: N: 6726900 E: 256477

Tutkijat: Sepänmaa et.al. 2021 inventointi

Huomiot: Sepänmaa 2021:
 Järvenojan isojakokartalle (1780-84) kohdalle on merkitty talo n:o 10, joka selitysosion mukaan oli nimeltään Tulleri. Pitäjänkartalla (1845) ja myöhemmillä kartoilla kohta on peltoa.

Kohta oli inventointiajankohtana heinällä, joten kohdetta ei voitu nyt tarkemmin tutkia. Voidaan kuitenkin todeta, että kohta on parinkymmenen metrin tarkkuudella oikein paikannettu eikä kohdalla ole vanhojen karttojen perusteella ollut juurikaan muuttunutta maankäyttöä 1700-luvun lopulta, joten kohde tässä inventoinnissa laitettiin statukseen kiinteä muinaisjäännös. Muinaisjäännöksen rajausta on isojakokartalta digitoitu.

Kartta sivulla 26

27 AURA PRUNKKALAN KAPPELIKIRKKO

Mjtunnus: (uusi kohde)
 Status: kiinteä muinaisjäännös
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: kirkonpaikka ja hautausmaa

Koordin: N: 6727402 E: 257178

Tutkijat: Sepänmaa et.al. 2021 inventointi

Huomiot: TS: Prunkkalan kappelikirkon 1687 oletettu paikannus.

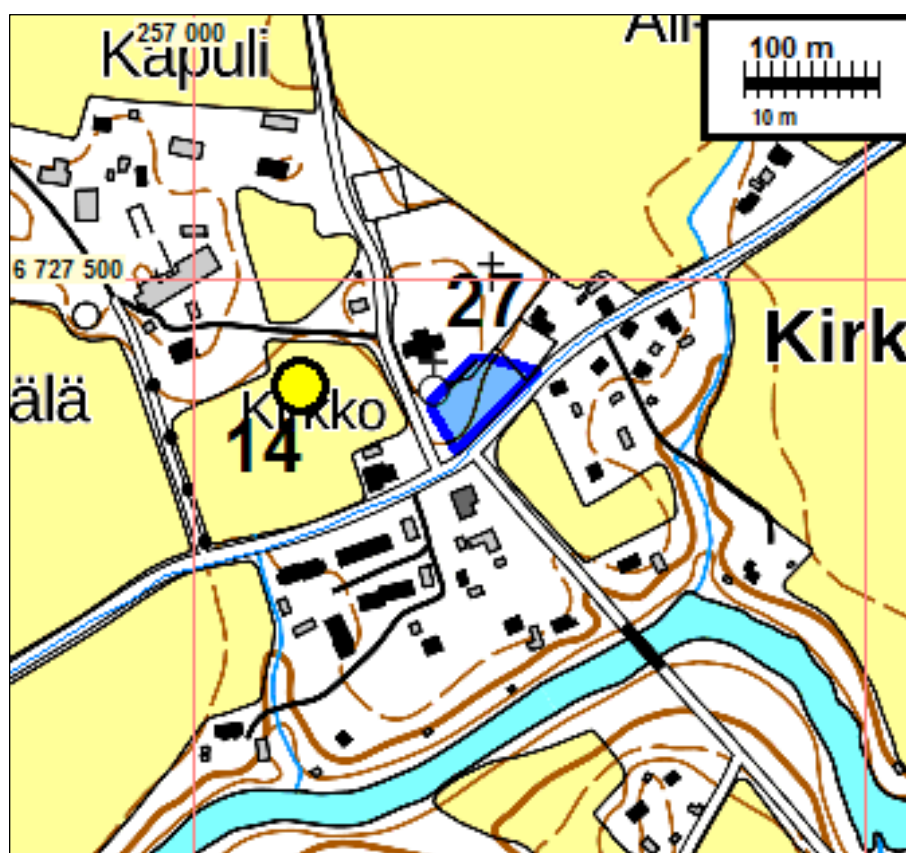
Huomiot: Sepänmaa 2021:
 Auran nykyinen kirkko on vuodelta 1804. Sitä aikaisemmin suunnilleen samalla paikalla on ollut kaksi kirkkoa. Ensimmäisestä, mahdollisesti 1500-luvulla rakennetusta puukirkosta on varma tieto vuodelta 1636. Toinen kirkko rakennettiin vuonna 1691.

Kirkko on merkitty Prunkkalan isojakokartalle (1780). Kirkon tontti (kirkon lisäksi hautausmaa) on kolmion muotoinen ja rajautuu kaakossa Varkaantiehen (nyk. Vanha Tampereentie). Kartan perusteella kirkko vaikuttaa sijainneen nykyisen kel-

lotapulin tienoilla tai heti sen kaakkoispuolella. Kaakkoisin osa vanhasta kirkko-maasta on nykyisin puistoa - ei siis aktiivisessa hautausmaakäytössä. Alueella on todennäköisesti runsaasti hautauksia sekä mahdollisesti jäännöksiä vanhemmista kirkoista.

Museoviraston ohjeistusta ”Historiallisen ajan kiinteät muinaisjäännökset – tunnistaminen ja suojelu”, s. 73-75 tulkiten, kohteen statukseksi määritettiin kiinteä muinaisjäännös. Perusteluna tälle ovat isojakokartan melko tarkka paikantaminen nykyiseen koordinaattijärjestelmään sekä se seikka, että vanhoissa kartoissa kirkko-maaksi merkitty alue on vanhaa hautausmaata. Vanhaa hautausmaata – sekä mahdollisesti myös nykyistä vanhempien kirkkojen jäännöksiä - on siis oletettavasti säilynyt nykyisen kirkon etelä- ja kaakkoispuolisilla, nykyisillä puistoalueilla.

Lähde: https://www.auranseurakunta.fi/yhteystiedot2/seurakunnan_esittely/auran_kirkko/

Alla: mahdollinen vanhan kirkon/kappelinpaikka, pohjoiseen

32 AURA KUUSKOSKI TALOT D E F

Mjtunnus: (uusi kohde)
 Status: kiinteä muinaisjäännös
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: asuinpaikka: kylätontti

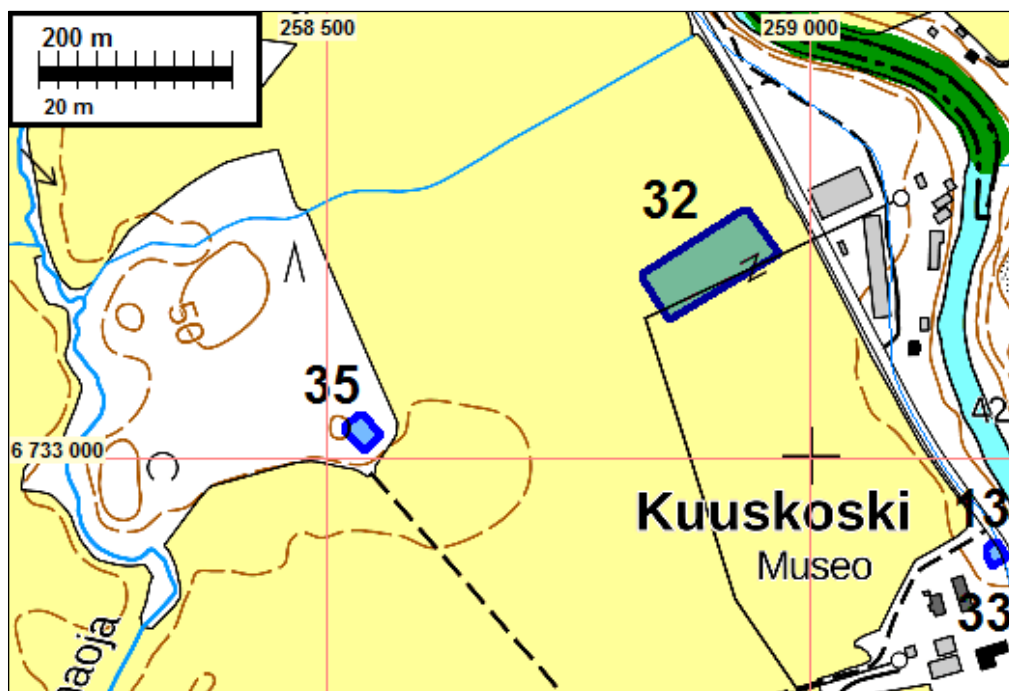
Koordin: N: 6733173 E: 258899

Tutkijat: Sepänmaa et.al. 2021 inventointi

Huomiot: Sepänmaa 2021:
 Kuuskosken isojakokartalle (1782) on merkitty kolme rinnakkain olevaa taloa (D, E ja F - kaikki isojakokartalla nimellä "Kuskoski"). Pitäjänkartalla (1845) kohdalle on merkitty kaksi taloa. Myöhemmillä kartoilla paikalla ei ole asutusta - alue on peltoa.

Alue tarkastettiin inventoinnin yhteydessä. Alue on tasaista peltoa, joka oli edellisvuotisen kasvillisuuden peitossa. Vain muutamilla kohdilla pilkisti hieman kivennäismaan pintaa - näillä kohdilla havaittiin runsaasti tiilensiruja sekä joitakin paloja fajanssia ja punasavikeramiikkaa (ei talletettu). Tonttialueelle tehtiin yksi koekuoppa, jossa oli noin 30 cm paksuinen kyntökerros, jonka alla puhdas hiesumaa. Kyntökerros oli tummaa, noensekaista ja sisälsi runsaasti tiilensiruja. Ehjää kulttuurikerrosta tai rakenteita ei koekuopassa siis todettu. Yksi koekuoppa ei kuitenkaan todista mitään suuntaan eikä toiseen mahdollisen kulttuurikerrosten olemassaolosta.

Alueen rajausta on tehty isojakokarttaan merkittyjen tonttimaiden perusteella.

Mahdollinen vanha tonttimaa pellossa, itään.

33 AURA KUUSKOSKI TALO C

Mjtunnus: (uusi kohde)
 Status: kiinteä muinaisjäännös
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: asuinpaikka: talotontti
 Koordin: N: 6732858 E: 259231

Tutkijat: Sepänmaa et.al. 2021 inventointi

Huomiot: Sepänmaa 2021: Kuuskosken isojakokartalle (1782) Varkaantien (nyk. Vanha Tampereentie) itäpuolelle on merkitty talo (C - "Kuskoski"). Pitäjänkartalla (1845) kohdalle on merkitty talon symboli. Myöhemmillä kartoilla paikalla ei ole asutusta - nykyisin alue on osin museon parkkipaikkaa, länsilaidalla on vanhoja aittoja, etelälaidalla on pieni tasainen rakentamaton alue. Alueelle yritettiin tehdä kaksi koe-

kuoppaa, mutta paksun kivisen täyttömaakerroksen takia kuoppia ei saatu kaivettua. Ei siis saatu todettua onko alueella ehjää kulttuurikerrosta tai rakenteita.

Alueen rajausta on tehty isojakokarttaan merkityn tonttimaan perusteella.

Kartta sivulla 28

Muut kulttuuriperintökohteet

12 AURA PRUNKKALANKOSKEN MYLLY

Mjtnus: 1000038758
 Status: muu kulttuuriperintökohde (S)
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: mylly, siltoja, rajakivi
 Koordinatit: N: 6729266 E: 255563
 Tutkijat: Pellinen H-M 2019 inventointi, Sepänmaa et.al. 2021 inventointi

Huomio: Muinaisjäännösrekisteri:
 Prunkkalankosken mylly esiintyy jo vuoden 1780 Prunkkalan ja Seppälän isojaon-
 aikaisessa tiluskartassa. Tuolloin paikalla on kaksi myllyä, yksi kummallakin puolel-
 la jokea sekä niiden eteläpuolitse kulkeva tie siltoineen. Sama mylly on merkitty
 myös kuninkaankartastoon. 1800-luvun lopun senaatin kartastossa molemmat myl-
 lyt ovat edelleen samoilla paikoilla ja niiden lähistöllä on myllytorppa. Seuraava
 myllyrakennus pystytettiin vuonna 1903 ja vain joen länsirannalle. Tämä on kuvattu
 vuoden 1923 kartassa, kuten myös siihen liittyvä pieni pato, joka lienee tehty sa-
 moihin aikoihin sekä nykyinen kivilta, joka on 1800-luvun jälkipuolen tyyppiä, mut-
 ta voi olla myös 1900-luvun alusta.

Maastotarkastuksessa havaittiin edelleen pystyssä oleva vuoden 1903 myllyraken-
 nus, kivilta ja sillan eteläpuolella kaksi rakennettua kiveystä, joista länsirannan ki-
 veys oli kooltaan noin 4 x 5 metriä ja itärannan 3-4 metriä x 1,5 m. Kookkaita luon-
 nonkiviä oli molemmissa yhdessä kerroksessa. Todennäköisesti kyse on aikai-
 semman sillan perustuksesta. Myös isojakokartalla silta näkyisi olevan hieman ete-
 lämpänä kuin nykyinen silta. Havaittu rajakivi ei ole isojaon aikaisella vaan nykyi-
 sellä seurantalons rajalla ja se saattaa olla uusiokäytetty kivi, joka on siirretty tänne
 muualta.

Sillat

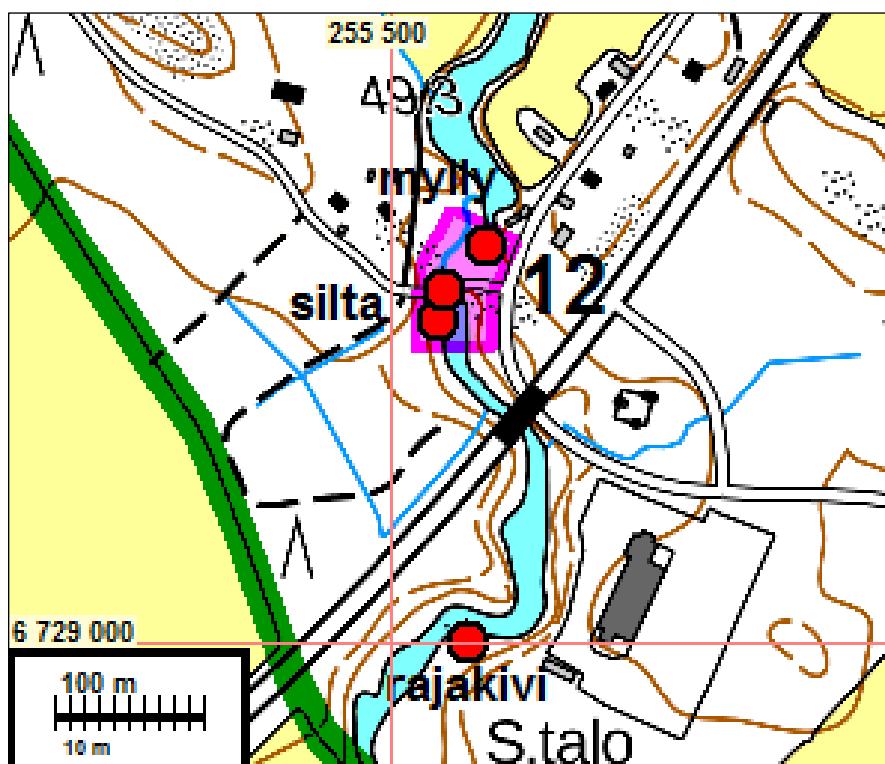
Ajoitus: historiallinen
 Laji: kulku: ylityspaikka
 Päiden koordinaatit: N: 6729215 E: 255530, N: 6729237 E: 255536.

Rajakivi

Ajoitus: historiallinen
 Laji: rajakivi
 Koordinatit: N: 6728999 E: 255550

Sepänmaa 2021:

Myllyn- ja siltojen paikat tarkastettiin inventoinnin yhteydessä, rajakiveä ei. Kohteet olivat Pellisen (2019) kuvauksen mukaisessa kunnossa.

13 AURA KUUSKOSKI RAKUUNAN TORPPA

Mj tunnus: (uusi kohde)
 Status: muu kulttuuriperintökohde
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: asuinpaikka: torppa

Koordin: N: 6732901 E: 259194

Tutkijat: Sepänmaa et.al. 2021 inventointi

Huomiot: Sepänmaa 2021:

Kuuskosken isojakokartalle (1782) on merkitty "Dragons torp". Myös pitäjänkartalla (1845) kohdalla esiintyy torpan symboli. Myöhemmillä kartoilla kohdalle ei ole merkitty asutusta vaan peltoa. Kohta oli inventointiajankohtana heinällä, joten kohdetta ei voitu nyt tarkemmin tutkia. Konkreettisia todisteita muinaisjäännöksestä ei siis saatu, mutta paikannus vaikuttaa varmalta parinkymmenen metrin tarkkuudella.

Kartta sivulla 28

35 AURA KUUSKOSKI TORPPA

Mjtunnus: (uusi kohde)
 Status: muu kulttuuriperintökohde
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: asuinpaikka: torppa

Koordin: N: 6733027 E: 258534

Tutkijat: Sepänmaa et.al. 2021 inventointi

Huomiot: Sepänmaa 2021: Kuuskosken isojakokartalle (1782), peltoalueen länsipuolelle, talon D maalle on merkitty torppa. Pitäjänkartalla (1845) tai myöhemmillä kartoilla tätä ei enää esiinny. Kohta on nykyisin metsää lähellä peltoalueen länsireunaa. Kyseinen torppa todettiin isojakokartalta vasta maastotöiden päätyttyä, joten paikka ei tarkastettu.

Kartta sivulla 37

36 AURA PRUNKKALAN KYLÄMÄKI

Mjtunnus: (uusi kohde)
 Status: muu kulttuuriperintökohde
 Ajoitus: historiallinen
 Laji: asuinpaikka: kylätontti

Koordin: N: 6727805 E: 257538

Tutkijat: Sepänmaa et.al. 2021 inventointi

Huomiot: Sepänmaa 2021:
 Prunkkalan isojakokartalle (1780) on merkitty tiheään rakennettu viiden talon kylä. Tämä on sijainnut nykyisten Isotalon ja Ali-Penttilän talojen talouskeskusten alueella. Alue on rakennettua. Kohdetta ei tarkastettu lähemmin. Alueella voi periaatteessa olla säilyneenä rippeitä vanhasta kylästä.

Löytöpaikat

1 AURA ALISTALO

Mjtunnus: 1000014271
 Status: löytöpaikka
 Ajoitus: kivikautinen
 Laji: löytöpaikka

Koordin: N: 6724738 E: 254480 Z: 45

Tutkijat: Lehtonen Kaisa 1999 inventointi, Sepänmaa et.al. 2021 inventointi

Huomiot: Pii- ja kivilaji-iskokset on löydetty Vanhan Tampereentien ja Aurajoen väliseltä peltoalueelta, Leppäkosken Alistalosta eteläkaakkoon. Paikka on Aurajokeen laskevaa hiekkaista peltorinnettä. Löydöt voivat liittyä Leppäkosken Ylitalon kivikautiseen asuinpaikkaan.

Sepänmaa 2021:

Pelto löytöalueen kohdalla ja lähistöllä oli peitteinen, joten kohtaa ei lähemmin tarkastettu.

kartta sivulla 15

6 AURA JUHOLA

Mjtunnus: 1000014272
 Status: löytöpaikka

Ajoitus: kivistä
Laji: löytöpaikka

Koordin: N: 6724775 E: 255223 Z: 42,5 ±2,5 m

Tutkijat: Lehtonen Kaisa et. al. 1999 inventointi, Sepänmaa et.al. 2021 inventointi

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri:
Kiviesineen teelmä on löydetty Rantatien ja Aurajoen väliseltä alueelta, tien vierestä Laukkaniityn Juholan talon kohdalta. Talon ympärillä olevilta pelloilta on löydetty neljä kvartsi-iskosta. Paikalla saattaa olla kivistä asuinpaikka.

Sepänmaa 2021:

Löytöpaikan luoteispuolella oleva pelto tarkastettiin inventoinnin yhteydessä. Vaikka pellon pinnassa oli edellisvuotista kasvinjätettä, oli kivennäismaan pintaa hyvin esillä. Mitään merkkejä muinaisjäännöksistä ei tavattu. Voidaan siis sanoa, että ainakaan kyseisellä peltoalueella ei ole muinaisjäännöstä.

Kartta sivulla

7 AURA LEINAKKALA VÄHÄTALO

Mjtunnus: 1000014269
Status: löytöpaikka
Ajoitus: kivistä
Laji: löytöpaikka

Koordin: N: 6724373 E: 253307

Tutkijat: Lehtonen Kaisa et. al. 1999 inventointi, Sepänmaa et.al. 2021 inventointi

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri:
Kivilaji-iskos ja kaksi kvartsi-iskosta on löydetty noin 300 m Vanhasta Tampereen tiestä pohjoiseen olevalta peltoalueelta, jonka länsipuolella on omakotitalo. Maaperä on savea, jossa on hiekka-alueita.
Löydöt voivat liittyä eteläpuolella olevaan Vähätalo-Lamilan asuinpaikkaan.

Huomiot: Sepänmaa 2021:
Löytöalue tarkastettiin inventoinnin yhteydessä. Vaikka pellon pinnassa oli edellisvuotista kasvinjätettä, oli kivennäismaan pintaa hyvin esillä. Mitään merkkejä muinaisjäännöksistä ei tavattu.

Kartta sivulla 21

8 AURA LEIPÄLÄ

Mjtunnus: 1000014277
Status: löytöpaikka
Ajoitus: kivistä

Laji: löytöpaikka

Koordin: N: 6725125 E: 255219 Z: 40

Tutkijat: Lehtonen Kaisa et. al. 1999 inventointi, Sepänmaa et.al. 2021 inventointi

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Pohjalaisen kourutaltan on löytänyt Käetyn Leipälän isäntä pellostaan Aurajoen rannalta. Paikka on Vanhan Tampereentien kaakkoispuolella, Laukkaniityntien lounaispuolella. Tarkka löytöpaikka ei ole tiedossa.

Huomiot: Sepänmaa 2021: Oletettu löytöalue oli inventointiajankohtana heinäpeltona - yhtään kivennäismaan pintaa ei ollut näkyvissä. Aluetta ei siten voitu tarkemmin tutkia.

Kartta sivulla

9 AURA METSÄRANTA

Mjtunnus: 1000014270

Status: löytöpaikka

Ajoitus: kivikautinen

Laji: löytöpaikka

Koordin: N: 6724245 E: 252776

Tutkijat: Huurre Matti 1962 inventointi, Lehtonen Kaisa 1999 inventointi, Sepänmaa et.al. 2021 inventointi

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Kvartsinen nuolenkärki on löydetty Aurajoesta 200 m luoteeseen, Vanhan Tampereen tien luoteispuolelta, Metsärannan talon puutarhasta, talon ja maantien välistä. Paikalta ei ole todettu kiinteää muinaisjäännöstä.

Huomiot: Sepänmaa 2021:
Löytöpaikka on nykyisin aidattua, tasaista laidunta. Maanpinta alueella oli kasvillisuuden peitossa. Kohtaa ei siis tarkemmin tutkittu.

Kartta sivulla 21

10 AURA MÄKITALO

Mjtunnus: 1000014278

Status: löytöpaikka

Ajoitus: kivikautinen

Laji: löytöpaikka

Koordin: N: 6725860 E: 255803

Tutkijat: Lehtonen Kaisa et.al. 1999 inventointi, Sepänmaa et.al. 2021 inventointi

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Kaitataltan on Lauri Viitaharju löytänyt Vanhan Tampe-reentien itäpuolelta, Aurajoen länsipuolelta Mäkitalosta 100 m itään Aurajokeen laskevalta peltorinteeltä. Tarkka löytöpaikka ei ole tiedossa.

Huomiot: Sepänmaa 2021: löytöpaikan ja lähitienoon peltoalueet olivat inventointiajankohta-na kyntämättä, edellisvuotisen kasvillisuuden peitossa, joten aluetta ei voitu lähemmin tutkia.

kartta sivulla 16

11 AURA PARASTENVUORI

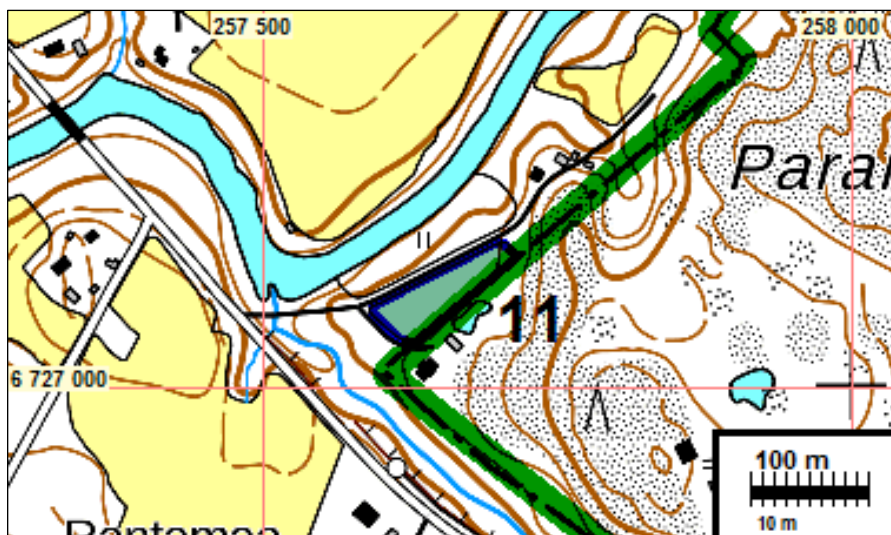
Mjtunnus: 19000001
 Status: löytöpaikka
 Ajoitus: kivikautinen
 Laji: löytö

Koordin: N: 6727075 E: 257628

Tutkijat: Lehtonen Kaisa et.al. 1999 inventointi, Sepänmaa et.al. 2021 inventointi

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri:
 Sijainniltaan epätarkka mahdollinen asuinpaikka, josta löytöinä on 4 kivilaji-iskosta ja kvartsi-iskos. Löydöt ja koordinaattitiedot (kkj 672250/242200) ovat L. Nautelan kokoelmista (KM 25997), ja osoittavat kallioaluetta Aurajoen itärannalla Parastenvuoren lounaispuolella, Liedon kunnan puolella. Mahdollisesti asuinpaikka on pienellä jo pitkään kesantona olleella peltoalueella Niemelän talon pohjoispuolella. Inventoinnissa v. 1999 ei täällä kuitenkaan voitu kasvillisuuden takia tehdä pintahavaintoja.

Huomiot: Sepänmaa 2021: Paikka oli inventointiajankohtana heinäpeltona. Uusia havaintoja ei siis voitu tehdä.
 Koska löytötiedot ovat epäselviä, mahdollisesti virheellisiä eikä kohdetta ole voitu tarkastaa arkeologisin menetelmin, on kohteen statukseksi tässä inventoinnissa laitetu löytöpaikka.

Alla: mahdollisen kivikautisen asuinpaikan maastoa pellossa, koilliseen

14 AURA SEPPÄLÄ PRUNKKALA

Mjtunnus: 19000002
 Status: löytöpaikka
 Ajoitus: kivikautinen
 Laji: löytöpaikka

Koordin: N: 6727420 E: 257078

Tutkijat: Lehtonen Kaisa et.al. 1999 inventointi, Sepänmaa et.al. 2021 inventointi

Sijainti:

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri:
 Asuinpaikkalöytöjä Lauri Nautelan kokoelmista, pii-, kivilaji- ja kvartsi-iskoksia, joiden sijaintitietoihin liittyy epäselvyyttä. Kokoelmissa kohde on luettu Lietoon kuuluvaksi ja sille annettu nimi Yliskulma Prunkkala. Koordinaattien osoittama paikka kuuluu kuitenkin Auraan. Inventoinnissa 1999 ei paikkaa tarkastettu, koska pelto oli kesantona (laitumena).

Sepänmaa 2021: Talon eteläpuolisen peltoalueen pinta oli talven jäljiltä hyvin esillä. Peltoalue tarkastettiin kattavasti. Mitään merkkejä muinaisjäännöksistä ei tavattu. Voidaan siis sanoa, että ainakaan peltoalueella ei ole kivikautista asuinpaikkaa tai muitakaan muinaisjäännöksiä. Todennäköisesti Nautelan kokoelman löytöpaikkatiedoissa on siis virhe. Ehdotamme kohteen statuksen muuttamista löytöpaikaksi tai kohteen poistamista.

Kartta sivulla 35

37 AURA LAMILA

Mjtunnus: (uusi kohde)
 Status: löytöpaikka
 Ajoitus: kivikautinen
 Laji: löytöpaikka

Koordin: N: 6723953 E: 252985 Z: 41

Tutkijat: Sepänmaa et.al. 2021 inventointi

Huomiot: Sepänmaa 2021:
Leinakkalan kylässä Vanhan Tampereentien kaakkoispuolella olevista Aurajokeen rajautuvista peltoalueista vain yksi pienehkö peltokaistale Lamilan talon kaakkoispuolella oli kynnetty ja talven jäljiltä huuhtoutunut. Tämä tutkittiin kattavasti havainnoimalla pintalöytöjä.
Ainoa muinaisjäännöksiin viittaava merkki oli pii-iskos. Peltokaistaleen kattavan tarkastelun perusteella voidaan sanoa, että kiinteää muinaisjäännöstä löytökohtala ei ole. Sellainen saattaa tietysti olla muutaman kymmenen metrin säteellä löytöpaikasta. Löytö liittyy Leinakkalan kylän kivikautiseen asuinpaikkarypääseen.

Kartta sivulla 21

Muu kohde

25 AURA VARKAANTIE

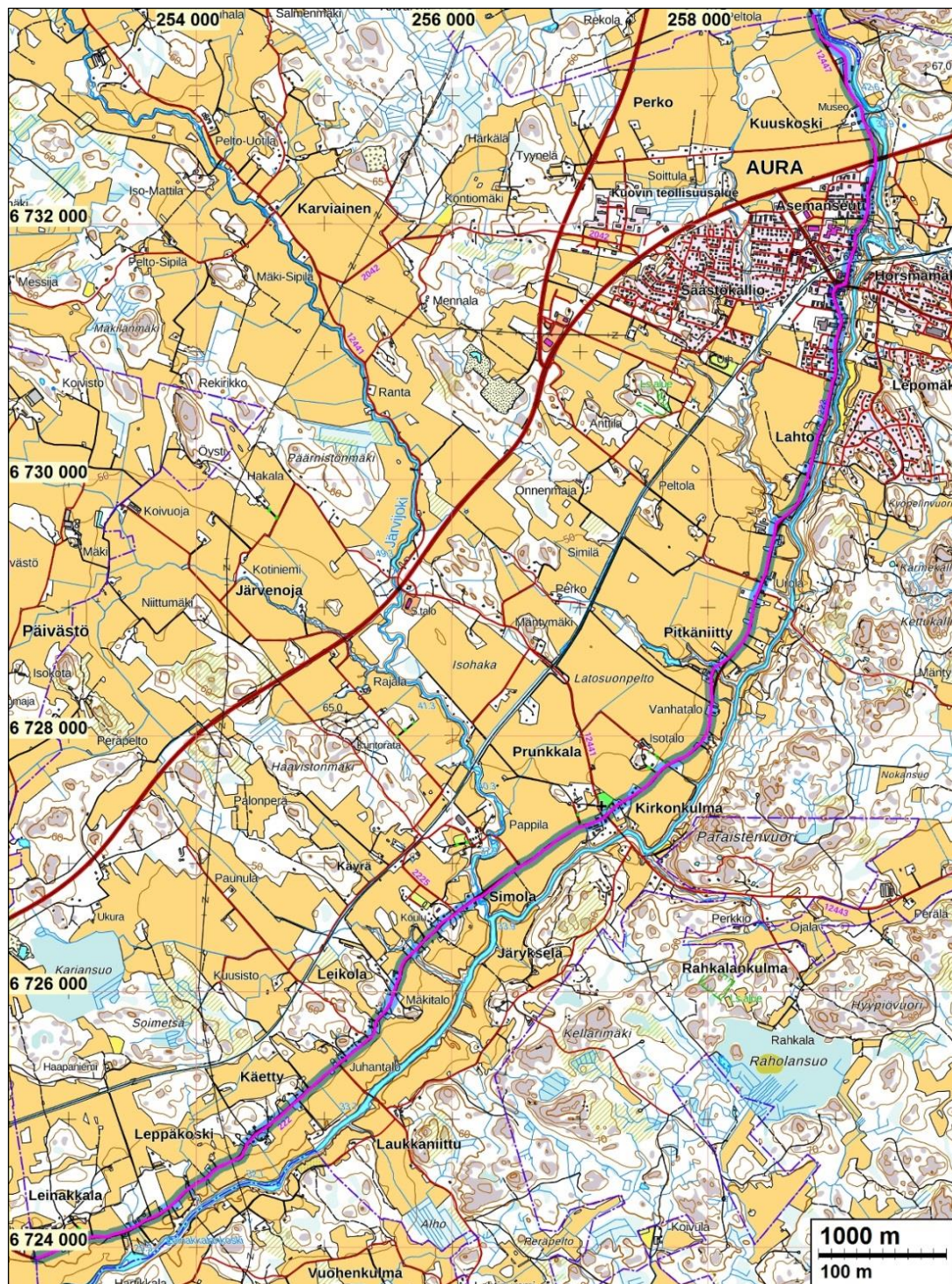
Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: muu kohde
Ajoitus: historiallinen
Laji: tie, tielinja

Koordin: N: 6727184 E: 256825

Tutkijat: Sepänmaa et.al. 2021 inventointi

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: RKY-kohde n:o 4096.
Sepänmaa 2021: Kyseessä on keskiajalta periytyvä tielinja. Varkaantie kulki Turusta Liedon ja Pöytyän kautta koilliseen, jossa yhtyi ns. Huovintiehen. Tielinja lävistää siis koko Auran kunnan ja nyt tutkitun kaava-alueen. Linja on Auran alueella edelleen käytössä, lukuun ottamatta noin 500 metrin mittaista osuutta aivan kunnan pohjoisrajalla, sahan tienoilla. Asfalttipäällystyksestä päätellen tämäkin osuus on ollut käytössä vielä joitakin vuosikymmeniä sitten. Vanha tielinja on siis nykyinen Vanha Tampereen tie joka muuttuu Kirkonkulmalla Turuntieksi (pohjoiseen). Asemanseudulla vanha tielinja katkeaa mutta jatkuu radan pohjoispuolella Kuuskoskentienä ja edelleen pohjoiseen Riihikoskentienä.

Koska tästä Varkaantiestä ei Auran kunnan osuudelta ollut vanhaa linjausta lukuunottamatta ollut säilynyt tieosuuksia, jotka eivät olisi nykyisen tai 1900-luvun tielinjan alla ja kohdalla, päätettiin Varkaantien osuus Auran kunnan kohdalla luokitella muinaisjäännösstatukseen "muu kohde".

Vanha tielinja sinipunaisella